De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 50. KAAPSTAD, ZATURDAG, 3 JULIJ 1880. No. 4,651.

ZUID- EN OOSTAFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Stoombootmaatschappij "UNION" (GELIMITEERD).

De Stoomboten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via Madeira, om den anderen Dingsdag, te St. Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

TROJAN, Kapt. TRAVERS, 6 Julij.
DURBAN, Kapt. WARLEIGH, 20 Julij.
ARAB, Kapt. CAINES, 3 Aug.
NUBIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 17 Augustus.

NAAR DE KUST AVENS EN NATAL

Vertrekken zij om de veertien dagen, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland, en eens in de 28 dagen met de Stoomboot naar Natal hare reis voort naar

ZANZIBAR,

te Delagoabaai, Inhambane, Quillimane en Mozambique aanleggende.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren der Maatschappij, in de Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Direkteur Generaal voor Zuid Afrika.

[Naar Engeland via St. Helena, Ascension en Madeira.

De Kon. Mailstoomboot TROJAN H. DE LA COUR TRAVERS, Gezagvoerder, zal als bovengemeld vertrekken op Dingsdag, 6 Julij ten 4 uur, 's namiddags. Geen lading zal ingenomen worden na 12 uur 's middags op den dag van vertrek. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, Alfred Dock, niet later dan 3 uur 's middags.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij, No. 62, Adderleystraat.

Naar Mosselbaai, Algoabaai, Kowie en Oost Londen.

DE Kon. Maalstoomboot ARAB, S. A. P. CAINES, R.N.R., Gezagvoerder, op of tegen Vrijdag, 9 Julij, van Engeland verwacht, zal als bovengemeld vertrekken, zoo spoedig mogelijk na ontlasting harer lading.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij, No. 62, Adderleystraat

Naar Port Natal, aanliggende te Mosselbaai, Algoabaai en Oost Londen, alleen om Passagiers te landen en in te schepen.

DE Kon Mailstoomboot DANUBE, H. E DRAPER, Gezagvoerder, zal als bovengemeld vertrekken, zoo spoedig mogelijk na aankomst van de ARAB van Engeland.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoombootmaatschappij, No 62. Adderleystraat.

Naar Algoabaai en Port Natal, aanliggende te Oost Londen alleen om Passagiers te landen.

DE Kon Mailstoomboot NYANZA, H. BALLARD, Gezagvoerder, op of tegen Zondag, 4 Julij, van Engeland verwacht, zal als bovengemeld vertrekken, onmiddelijk na hare Passagiers te Kaapstad geland te hebben

Voor Vracht op Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoomboot Maatschappij, No. 62, Adderleystraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Kol. Kon. Mail Linie.

DE Stoomboten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar *Londen* om den anderen Dingsdag, via *Madeira* en *Plymouth*, te *Sint Helena* en *Ascension* aanleggende op bepaalde tusschentijden. Retourkaartjes worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

Julij 13.—GRANT CASTLE, Kapt. WEBSTER.
Julij 27.—CONWAY CASTLE, Kapt. JONES.

ANDERSON & MURISON, Agenten.

Kaap de Goede Hoop Bank.

Berigt aan Aandeelhouders.

DAAR deze Bank in den loop van weinige dagen zal worden geregistreerd als eene Maatschappij onder Beperkte Verantwoordelijkheid, en daar volgens de veranderde constitutie der Bank nieuwe Aandeelen zullen worden uitgereikt in stede van de oude, in verhouding van Zes Nieuwe voor Eén Oud aandeel,—zoo wordt aan de Houders der oude Certifikaten No. 1 tot No 1832 verzocht, die onmiddelijk aan het Hoofdkantoor te Kaapstad in te zenden en tevens te kennen geven, of zij één of meer Certifikaten verlangen om de Aandeelen die zij thans bezitten te vertegenwoordigen.

T. E. JONES, Chef.

Kaapstad, 29 Junij 1880.

UNION BANK.

Staat van de Lasten en Baten van de Union Bank, op den 30 Junij 1880.

Aandeelhouders voor gestort Kapitaal			£55,150	0	0		
Reservefonds opgeloopen			15,000	0	0		
Circulatie, Noten heden uitstaande			9,505	0	0		
Bank Postwissels			1,702	11	1		
Deposito, Vaste	£272,626	0	0				
Do. Vlottende	102,733	13	4				
			375,359	14	1		
Saldo, verschuldigd aan andere Banken			1,489	3	3		
Onbetaalde Dividenden			547	1	0		
Rabat van Interest, 31 Dec. 1879			3,628	19	10		
Saldo van Winst en Verliesrekening van het laatste jaar			765	10	1		
			£463,147	19	4		

Specie in de Bankkoffers			£39,215	6	6		
Orders op andere Banken in handen			2,009	13	2		
Noten van andere Banken in handen			895	0	0		
						£42,112	19 8
Saldos verschuldigd door andere Banken						5,588	6 8
Saldo verschuldigd door Tak Worcester (in Liquidatie)						1,461	16 5
Bankgebouwen en Kantoormeubelen						1,600	0 0
Gezegelde Bankorders						157	3 4
Wissels en promessen onder Disconto, nog niet vervallen		£331,963	17	3			
Wissels en promessen vervallen, (verzekerd)		500	0	0			
Do. (niet verzekerd)		706	12	0			
Voorschotten op securiteiten		71,375	1	6			
						404,545	11 3
Voorschotten op publieke Inrigtingen						12,520	13 9
Kassa-Crediten						5,497	12 2
Overgetrokken rekeningen (verzekerd)		752	13	0			
Overgetrokken Rekeningen (onverzekerd)		6	3	2			
						758	16 2
						£474,243	5 8

HENRY HALL, Boekhouder.

Wij certificeren hiermede, dat wij bovenstaande opgaaf hebben nagezien en dat dezelve juist en naar waarheid is.

E. LANDSBERG, Voorzitter.
J. R. ROSS,
I. HORAK DE VILLIERS, } Directeuren.
ALEX. BROWN, Kassier.

PIQUETBERG.

"THE REST,"

Eerste Klasse Bezigheid Te Koop,

WINKEL, HOTEL EN KANTIEN.

DE HEER ABRAHAM COLYN, thans stellig besloten hebbende van Woonplaats te veranderen, heeft den Ondergeteekende gelast, om,

Op Donderdag, 15 Julij aanstaande,

Publiek voor zijne rekening te Verkoopen, OP DE PLAATS ZELVE, zijn Kostbaar Eigendom, genaamd

"THE REST."

Het Eigendom is groot 769 morgen en 360 kwadraat roeden, rijkelijk voorzien van Water, Tuinen, Boomgaarden, Wei- en Zaailanden, ruim bebouwd; alsmede Stalling voor circa 40 Paarden.

Voor Winkel en Hotel-bezigheid is er geene Plaats in het geheele District die kan wedijveren met "THE REST."

"THE REST," gelegen aan den voet der Grey's Pass, is den Reiziger eene Oäsis op den tocht, welken hij tusschen Clanwilliam en Piquetberg heeft af te leggen.

"THE REST," is het middelpunt tusschen Piquetberg, Malmesbury, Porterville, Piquetberg-road en Clanwilliam, Calvinia en het Onderveld in het algemeen.

"THE REST" is het rustpunt voor alle communicatie tusschen voornoemde Districten, en een ijverig en ondernemend Kooper zal niet alleen een gerief voor het Publiek zijn, maar kan verzekerd zijn van binnen weinig tijd zich een fortuin te verschaffen.

"THE REST," als centrum, biedt eene schoone gelegenheid voor het tenderen voor den Tol te Grey's Pass en den Post van Piquetberg-road naar Clanwilliam, welke Contracten bij het einde van dit jaar verstreken zijn. Het Gouvernement zal gaarne een Postkantoor verleenen en er waarschijnlijk een Telegraafkantoor vestigen.

De aanleg eener Brug over de Olifantsrivier, omtrent twee uren van "THE REST," maakt het den Kooper gemakkelijk om voor de Leverantie der Rantsoenen te tenderen.

Al de voordeelen voor een ondernemenden Kooper aan "THE REST" verbonden op te sommen, is onmogelijk, dus KOM, ZIE en OORDEEL voor uzelven!

Terzelfder tijd zal verkocht worden des tegenwoordigen Eigenaars VEESTAPEL—PAARDEN, BEESTEN, SCHAPEN, BOKKEN, enz., enz.,

Alsmede BOERDERIJGEREEDSCHAP,—WAGENS, KARREN, PLOEGEN, enz., enz., alsook de welgeassorteerde HANDELSVOORRAAD, bestaande uit alle soorten van Goederen.

De Verkooping zal precies ten 10 ure beginnen.

Koopers van de Kaapstad en elders kunnen op voorafgaande kennisgeving Kar en Paarden bekomen bij den Heer McLAGLEN, Piquetbergweg Station.

EMILE H. VAN NOORDEN, Afslager.

Piketberg, 23 Junij 1880.

GEORGE FINDLAY & CO.

Hebben Ontvangen per jongste Scheepsgelegenheden,

Glazen, Kappen, Kopstukken en Branders voor Hink's Kerosenelampen
Mangels voor Huishoudelijk gebruik
Kolenscheppers en Emmers
Geelkoperen Stukvatkranen
Loodgieterskranen, Ketelschroeven, Unions
Vossenvallen, Ratten- en Muizenvallen
Kruidenierschalen, Kruideniers gegalvaniseerde Scheppers
Blikken Kampketels in Nesten
Mandjes voor Timmermans Gereedschap
Gekruld Paardenhaar en Haren Zittings
Bessemers Goud-, Zilver- en Koperverf
Ebbenhout Verlakt voor Schilderijlijsten
Bronspoeders, Goud, Karmozijn, Oranje, Groen.

Magazijn van IJzerwaren, Gravestraat.

130 Extra Vette Slagtossen
50 Do. do. Trek do.
25 Do. do. Slagtkoeijen
20 Ruinpaarden, van 3 tot 6 jaren oud
10 Merries do., van 3 tot 5 do.

Op Donderdag, den 8sten Julij aanst.,

ZAL de Ondergeteekende publiek doen verkoopen, te KLAPMUTS STATION, bovengemeld getal OSSEN, KOEIJEN en PAARDEN. Onder de Paarden zijn 2 Paar BLAAUWSCHIMMELS, 2 Paar VOSSEN en 2 Paar BRUIN N. Zij zijn allen Gedresseerd, zijn voor Kontanten ingekocht en worden gewaarborgd in uitmuntende conditie te zijn.

N. J. SWART.

Paarl, 29 Junij 1880.

DE VILLIERS, FAURE & Co., Afslagers.

Zeldzame Kans! Zeldzame Kans!!

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN HET KOSTBAAR LANDGOED GENAAMD

'BETHEL,'

GELEGEN AAN DE NOODER PAARL,
VERDEELD IN

20 Fraaije Ruime Bouwperceelen,

VAATWERK, WAGENHOUT, ENZ.

DE Ondergeteekende, zich uitsluitelijk bij zijn uitgebreiden Rijtuighandel wenschende te bepalen, heeft vast besloten publiek te doen verkoopen, op

Maandag, 5 Julij aanst.,

I. Dat Kostbaar en Vruchtbaar Landgoed, genaamd BETHEL, verdeedl in 20 PRACHTIGE BOUWPERCEELEN, waarvoor hij reeds herhaalde aanzoeken had, beplant met een fraaijen Wijngaard, goed opleverende.

Dit Eigendom, door de Hoofdstraat van het eene einde naar het andere verdeeld, in de onmiddelijke nabijheid van Lady Grey Brug Station, grenzende aan de onlangs opgerigte Groote Wagenfabriek, gelegen in het centraalste gedeelte van het Dorp, en midden in den handelsstand, in de nabijheid van de groote Handelspakhuizen van de Heeren Du Toit & Co., aan de eene, en dat van den Heer M. S. DU TOIT aan de andere zijde, is uiterst geschikt voor den Handel.

II. De Losse Goederen: Vaatwerk,

8 Stukvaten van 6 Leggers ruim, 2 do. van 5 Leggers, 7 Kajatenhouten Kuipen van 6 Leggers, Kajatenhouten Trap- en Onderbalies compleet, 10 Leggers en Pijpen, 3 Kajatenhouten Druivenbalies, 1 Extra Wijnpomp met 60 voet Leders, Halfamen, Ankers, Vlootjes, Emmers, Trechters, 4 Extra Kranen, Graven, Pikken, Manden, 1 Extra Wijngaardschoffel, 1 Ploeg, 1 Nieuwe Brandewijnketel (6-halfaam) met 60 voet Slang, 1 Voermachine enz.

WAGENHOUT: 4 Stellen Bokwagen Wielen, goed droog, 60 Gedraaide Bokwagen- Veerwagen- en Kar-Naven, 400 Bokwagen Vellings, 1 Lot Speken, 16 Bokwawagen Tangen, Schamels enz., enz.

EINDELIJK: 1 Paar goedgedresseerde Karpaarden, Hengsten, 4 jaar oud, waarvan een een uitmuntend Rijpaard; en wat verder zal worden aangeboden.

JAN J. DE VILLIERS, J.J.zn.

Paarl, 17 Junij 1880.

RUIM BONUS ZAL GEGEVEN WORDEN,

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

N.B. Het plan ligt ter inzage ten Kantore van de Afslagers.

DE GROOTSTE VOORRAAD VAN

MEUBELEN,

IN ZUID AFRIKA.

88, 90 en 92, LANGEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

HEBBEN aan het Publiek van de Kaapstad en de Buiten Distrikten te berigten dat zij hunne Gebouwen aanmerkelijk vergroot hebben tot betere plaatsing van hun uitgebreiden voorraad, welken zij gerust kunnen aanbevelen, daar alle Artikelen van goed droog hout gemaakt zijn, geschikt voor dit klimaat. De eigenaars, vele jaren lang dezen handel gedreven hebbende, en kontante koopers op de Engelsche Markt zijnde, zijn in staat om te verkoopen:—

GOEDE MEUBELS tegen merkwaardig LAGE PRIJZEN. Daarenboven zijn zij ook vóórnemens VOOR KONTANT GELD te verkoopen, hetwelk hen in staat stelt aan hunne klanten het volle voordeel van kleine winsten te geven, daar er niets toegegeven wordt voor KWADE SCHULDEN.

Een groot assortiment van in de kolonie gemaakte Meubels en Stinkhouten Stoelen altijd voorhanden.

Het Publiek wordt uitgenoodigd tot het komen zien van hunnen voorraad en het vernemen van de prijzen.

LET OP HET ADRES:

De Zuid Afrikaansche Meubelbazaar

88, 90, en 92, Langemarktstraat, Kaapstad.

NB.—Op aanvraag zijn Geïllustreerde Catalogussen te verkrijgen, Prijs Drie Shilling, welk geld zal worden terugbetaald aan den Kooper van een of meer Artikel.

900 Eerste Klasse Merino Schapen,
60 Extra Vette Bokken.

Op aanst. Vrijdag, 9 dezer,

ZAL opgemeld getal Schapen en Bokken, in extra goede conditie, publiek verkocht worden, te Klapmuts.

H. L. MINNAAR.

Paarl, 2 Julij 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

40 Extra Vette Slagtossen en Koeijen.

Op Dingsdag, 13 Julij aanst.,

ZULLEN opgemelde Ossen en Koeijen, opgebragt door den heer D. D. MARAIS, publiek worden verkocht, uit de Marktkraal, te Wellington. Zij zullen 's ker present zijn.

J. H. DE VILLIERS, J.J.zn.

Paarl, 1 Julij 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

125 Vette en Zware Slagtossen en Koeijen

ZULLEN publiek worden verkocht, te Klapmuts Statie, in den loop dezer Maand. Dag en datum nader te worden bepaald.

P. BAARTMAN.

Paarl, 1 Julij 1880.

DE VILLIERS, FAURE & Co., Afslagers.

HEDEN is ons een lief Zoontje geboren.

J. H. OTTO,
B. W. OTTO,
geb. BRINK.

Kareefontein, O.V.S.,
16 Junij 1880.

HEDEN is ons een Dochter geboren.

B. LE ROUX,
M. E. LE ROUX,
geb. BOSMAN.

Caledon, 29 Junij 1880.

OVERLEDEN op den 26sten dezer, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn geliefde Echtgenoote ANNA LOUISA JORDAAN. Den Vrienden en betrekkingen, die de overledene gedurende haar lijden zoo trouw hebben bijgestaan, breng ik met deze mijnen hartelijken dank toe.

P. J. DU T. BOTHA.

Goudinie, distrikt Worcester,
Junij 30, 1880.

Aan Nabestaanden en Bloedverwanten

WORDT bij deze bekend gemaakt, dat het den Heere behaagd heeft, mijn Echtgenoot, den heer HENDRIK JACOBUS COLYN, door den dood weg te nemen op den 9den Junij, 1880, in den ouderdom van 57 jaren, 4 maanden, en 27 dagen, na eene gelukkige echtverbindtenis van 6 jaren en 5 maanden, mij nalatende met drie kleine kinderen om zijn verlies te betreuren. Doch wij treuren niet als degenen, die geene hope hebben.

JOHANNA PETRONELLA COLYN,
Geb. LE ROEX.

Robertson.

IN den Heere ontslapen, op den 27sten Junij, Mejufvr. SUSANNA ELIZABETH JORDAAN, teedergeliefde Echtgenoote van den heer DANIEL JACOBUS DE WET, Middel Boschjesveld (Robertson), in den ouderdom van 63 jaren, 9 maanden en 4 dagen.

Boschjesveld, 29 Junij, 1880.

OVERLEDEN,—Te Banhoek, op den 15den dezen, onze geliefde jongste Dochter, ELIZABETH HERMINA, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van 22 jaren en 6 maanden.

C. P. ACKERMANN,
J. M. ACKERMANN,
geb. DU PLESSIS.

NA EEN SMARTELIJK LIJDEN van zes maanden heeft het den Heere behaagd, op den 22sten dezer tot Zich te nemen ons geliefd en eenigste Kindje, JOSIAS SERVAAS, in den ouderdom van 1 jaar, 4 maanden en 27 dagen.

"De Heere heeft gegeven, en de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd."

J. S. MAREE, Jos. zn.,
S. S. MAREE.

Boontjeskraal, distrikt Caledon,
24 Junij 1880.

Aan Familie en Vrienden

WORDT bekend gemaakt, dat het den Heere van leven en dood behaagd heeft, op den 28sten Junij, des morgens om half 5 uur, uit ons midden weg te nemen, mijn teederbeminden Echtgenoot, MATTHIJS MICHIEL BASSON, in den hoogen ouderdom van 87 jaren, 1 maand en 2 dagen. Hij is met zingende lippen, zoo wij hopen en vertrouwen, in Zijnen Zaligmaker ontslapen. "Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven van nu aan; ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hunnen arbeid, en hunne werken volgen met hen."

Hoe zwaar ons dit verlies ook treft, willen wij zwijgen in den Heer, en hopen hem eenmaal weder te ontmoeten daar voor den Troon van God, waar niemand ons scheiden zal.

Diep betreurd door Echtgenoote en Kinderen.

WED. M. M. BASSON.

Rustfontein, Malmesbury,
28 Junij, 1880.

Beemster Bul.

DE Ondergeteekende biedt de diensten aan van een BUL van het beste Ras, die den EERSTEN PRIJS behaald heeft op de TENTOONSTELLING te KAAPSTAD en te PAARL. Dit prachtige Dier is afkomstig uit de Beemster. Zijn Geslachtregister kan vertoond worden.

A. J. ROUX.

Vredenburg, Stellenbosch.

STRUISVOGELS.

Belangrijk voor Struisvogelboeren.

DE ondervinding gedurende de laatste Vijf Jaren in de Struisvogelboerderij heeft den Ondergeteekende in staat gesteld, volkomen bekend te worden met de oorzaak en den aard van elke ziekte, waaraan de Struisvogel onderworpen is, en om de middelen tot genezing daarvan uit te vinden. Hij biedt nu die middelen aan Struisvogelboeren aan en geeft de verzekering, dat het bevonden zal worden ieder geval van ziekte van den Vogel te genezen. Één dosis zal genoegzaam wezen in ieder geval voor eene genezing. Dit middel is alleen aan den Ondergeteekende bekend, en de medicijnen worden door hem opgemaakt in den vorm van PILLEN, alleen bij hem verkrijgbaar, tegen £1 10s. per dozijn pillen. De dosis is voor Vogels, ouder vier maanden, een derde van een pil, van 4 tot 8 Maanden de helft, en boven dien ouderdom een heele pil.—Van de vele certificaten wenscht hij eenige te publiceeren, welke hij hoopt voldoende bewijzen te zullen verschaffen aangaande de hoedanigheid van zijn middel.

Tulbagh, 13 December 1879.

Ik certificeer hiermede, dat de medicijnen, die de Heer WINTERBACH mij gegeven heeft, voor mijn zieke Struisvogels, hen dadelijk genezen heeft. Het is nu ruim een jaar geleden, en niet een van hen is weder ziek geworden. Ik ben overtuigd dat er geen beter middel kan uitgevonden worden.

D. J. DE VILLIERS.

Wolvekloof, Tulbagh,
November 1879.

Ik certificeer hiermede, dat de medicijnen van den Heer J. C. WINTERBACH, mijne Struisvogels in ieder geval van ziekte genezen hebben, en ik recommandeer ze elken Struisvogelboer aan.

J. D. MOHR.

Ik, ondergeteekende, certificeer bij deze, dat de geneesmiddelen, welke de Heer WINTERBACH mij gegeven heeft voor mijn zieke Struisvogels, goed en bij uitstek geholpen hebben, en ik zoude het aan een ieder recommandeeren.

A. B. PRINS.

Bokkeveld, Dec. 1879.

Langefontein, Koud Bokkeveld,
3 December 1879.

Den Heer J. C. WINTERBACH, Ceres.

Waarde Heer,—Hiermede wensch ik u te berichten dat de medicijnen die u mij gegeven hebt voor mijn zieke Struisvogels, hen volkomen hebben genezen. Een er van was zoo erg ziek, dat ik niet de minste hoop voor zijn herstel had, doch na hem een tweede dosis te hebben gegeven, was hij binnen weinige dagen volkomen gezond, en omtrent een maand daarna was hij in prachtige conditie en heb ik hem verkocht voor £50. Ik kan u verzekering geven, dat uw middel het beste is dat ik nog gebruikt heb.

P. J. VAN WIJK.

Prince Alfred's Hamlet,
10 December 1879.

Den Heer J. C. WINTERBACH, Ceres.

Waarde Heer,—Het doet mij groot genoegen u te kunnen melden, dat mijne zieke Struisvogels allen dadelijk zijn gezond geworden, na het gebruik van uw geneesmiddelen. Ik beschouw het te wezen het beste middel dat uitgevonden is geworden voor Struisvogels, en ik zal het recommandeeren aan iedereen Struisvogelbezitter.

S. P. DU TOIT.

Prince Alfred's Hamlet,
10 Maart 1879.

Den Heer J. C. WINTERBACH, Ceres.

Mijnheer,—Met deze moet ik u berichten, dat mijn zieke Struisvogels allen bijna terstond zijn genezen geworden door uw medicijnen na toediening van een dosis. Ik heb een dosis daarna aan elk van de 40 andere, die gezond waren, gegeven. Het is nu ruim twee maanden geleden en nog niet een er van is weder ziek geworden, en nu zijn zij allen in prachtige conditie. Ik geloof niet, dat er een beter middel gevonden kan worden.

F. J. HUGO.

Wagenbooms Rivier,
25 April 1880.

Den HEER J. C. WINTERBACH, Ceres.

Waarde Heer,—Ik heb uw middel voor Struisvogels gebruikt voor mijn Vogels die ziek waren, en zij zijn allen daardoor genezen geworden. Uw middel is zeker het beste dat nog is uitgevonden en verreweg beter dan de Anthelmintische Olie van de Heeren POCOCK & Co. Wees zoo goed en zend mij een dozijn van uwe Pillen.

J. C. REIJNOLDS.

Warm Bokkeveld, 4 Junij 1880.

Ik certificeer hiermede, dat ik omtrent drie maanden geleden de Medicijnen van den Heer WINTERBACH gebruikt heb voor mijn zieke en gezonde Vogels. De zieke werden bijna dadelijk genezen en tot nu toe is er niet weder een ziek geworden, en allen zijn in prachtige conditie.

R. S. MOHR.

Ceres, 7 Junij 1880.

Ik certificeer hiermede, dat ik de Medicijnen van den Heer WINTERBACH heb helpen toedienen aan 40 Vogels die schijnbaar gezond waren, en dat binnen 24 uren zij bijna ongelooflijke kwantiteiten Lintwormen zijn kwijtgeraakt.

J. B. KEET.

Alle Orders voor deze Pillen moeten aan den Ondergeteekende gericht worden, vergezeld met betaling daarvoor, wanneer dezelve met spoed zullen worden uitgevoerd.

N.B.—Alle verdere bijzonderheden worden gratis gezonden aan Applikanten.

J. C. WINTERBACH.

Ceres, 7 Junij 1880.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Losse Goederen.
TE KLEIN DRAKENSTEIN,
AFDEELING VAN DE PAARL.

In den Boedel van wijlen den HEER ANDRIES, BERNARDUS DU TOIT, en nagelaten Weduwe ALETTA ALIDA ELIZABETH WOLVAARDT.

Op Donderdag, 8 Julij a.s.,

ZULLEN de Ondergeteekenden publiek doen verkoopen, de volgende Losse Goederen.

HUISRAAD:

Tafels, Stoelen, Kleederkasten, Katels, Messen, Vorken, Lepels, Glas- Aarde- en Porceleinwerk, Keukengereedschap enz.

LEVENDE HAVE:

2 Trek- en Rijpaarden, 1 Melkkoe (gaande op kalven), 10 Varkens enz.

EINDELIJK:

1 Kapkar op Veren, nieuw, 1 Wipkar, 1 Span Tuigen, 2 paar Achter Tuigen, 6 Mud Akers, eene hoeveelheid Boonen en wat meer zal worden aangeboden.

WED. A. B. DU TOIT, } Executeuren
G. J. DU TOIT. } Test.

Paarl, 29 Junij 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

MALMESBURY
EXECUTEURSKAMER

In den Insolventen Boedel van JAN ANDRIES CHRISTIAN STEIJN, woonachtig te "Zandvallei," gedeelte van de plaats Kleigat

DE ONDERGETEEKENDE behoorlijk gelast, zal per publieke veiling verkoopen,

Op Woensdag, 7 Julij 1880
TEN 10 URE V.M.

TER PLAATSE "ZANDVALLEI,"

8 Goedgedresseerde Ezels
1 Trekpaard
1 Nieuwe Bokwagen
1 Open Kar op Veeren
1 Span Tuigen (compleet)
1 Varken, 1 Viervoor Ploeg
1 Enkele-voor en 1 Dubbele-voor Ploeg, enz. enz.

en wat verder zal worden aangeboden.

J. D. ACKERMAN, Sr.,
Eenig Curatoor.

Malmesbury, 24 Junij 1880.

J. W. MOORREES Junr. & Co., Afslagers.

BRITSTOWN.
PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekende, behoorlijk geauthoriseerd zijnde door den WelEdelen heer J. J. N. VELDSMAN en anderen, zal per publieke veiling verkoopen op Zijn Edeles woonplaats

"Commissiekraal,"

omtrent 3 uur rijdens van het dorp Britstown,

Op Dingsdag, 20 Julij 1880,
OM 10 UUR 'S MORGENS,

1000 Merino Ooijen, welke in Augustus e.k. lammen zullen
500 Do. met hare lammeren
100 Do. Hamels
27 Rij- en Trekpaarden en Merries
Aanteelbeesten
1 Nieuwe Veerwagen, en wat verder voortgebragt zal worden ten dage der verkooping.

Bovengemelde getalen zijn zeer beperkt, daar er waarschijnlijk veel meer Levende Have, enz., op de gemelde Vendutie zijn zullen. Ten gevolge daarvan zullen speculateurs en anderen wel doen om tegenwoordig te zijn.

D. H. VILJOEN, Afslager.

☞ Personen die iets op de Vendutie willen laten opveilen, gelieven den Afslager omtrent 14 dagen vóór de Vendutie kennis te geven, zoodat het kan bekend gesteld worden.

Ververschingen volop.
ZEGT HET VOORT!!!

Orgelist.

EEN bekwaam persoon benoodigd, tegen 1 AUGUSTUS, om het ORGEL te bespelen bij de Openbare Eeredienst en de Zangoefeningen des Zondags en in de Week. Salaris £36. Men doe schriftelijk aanzoek, vóór 15 Julij bij

G. VANDEWAL.

Paarl, 21 Junij 1880.

VERLOREN,

IN de Kortemarktstraat, tusschen de Burgstraat en de Langstraat,

EEN PORTEMONNAIE,

inhoudende TWEE PONDEN TIEN SHILLINGS aan Muntspecie.

De eerlijke Vinder, die dezelve terugbrengt aan het Kantoor van dit Blad, zal BELOOND worden.

Te Huur! Te Huur!!

DE HEER J. A. LOUW, voornemens zijnde, eene verandering in zijne bezigheid te maken, zal doen opveilen de huur van zijne kostbare Plaats

"UITVLUGT,"

in de onmiddelijke nabijheid van het Dorp Porterville groot ruim 1600 morgen. Deze Plaats is bekend als misschien de beste van het District 24 Rivieren, is gedurende het geheele jaar begunstigd met een sterken Stroom Water, en even beroemd als Tuinplaats, Zaaiplaats als Veeplaats. Een fraaije Wijngaard is in vollen groei, en de Gebouwen zijn, zooals te verwachten is van een Eigenaar als den heer Louw, in perfekte orde.

De Opveiling zal plaats hebben op

Woensdag, 14 Julij aanst.,

des morgens ten 11 ure precies.

Nadere bijzonderheden zijn te verkrijgen bij den heer J. A. Louw of bij

KOSTER & LAWRENCE.
Afslagers.

Vendukantoor, Porterville.

INGEVOERDE
Volbloed Arabische Paarden.

DE Ondergeteekenden verwachten per stoomboot "Arab," die op den 8sten Julij ongeveer zal aankomen, TWEE ARABISCHE PAARDEN van de hoogste klasse. Deze paarden werden den PRINS VAN WALLIS ten geschenke aangeboden en door hem aan den HERTOG VAN WELLINGTON verkocht, die ze weer van de hand gezet heeft, omdat hij geen verder gebruik voor dezelve in zijn stoeterij had. Paardenfokkers worden uitgenoodigd, deze paarden bij hun aankomst te komen bezigten, en daar zij voor een lagen prijs te koop zijn, moeten zij een gelegenheid als deze, die niet dikwijls weerkomt, niet laten voorbijgaan. Voor bijzonderheden vervoege men zich bij

SERVAAS V. D. BIJL & Co.

INGEVOERDE
VOLBLOED PAARDEN

DE HEEREN JONES & Co. zullen op Zaturdag, den 10 Julij a.s., de volgende ingevoerde Paarden verkoopen, welke gekocht zijn door den Heer J. S. de Villiers:—

"**Salvo.**" een bruin Paard, geveuld in 1876, door "Hucket," moer "My Lady," door "Orlando." Salvo is de winner van verscheidene wedrennen.

"**Ma Belle,**" bruin Merrieveulen, geveuld in 1878 door "Suffolk," per moer "Matille," door "Exchequer," uit "Merry Bird," door "Moutain Deer."

"**Phospatic,**" Vosveulen, geveuld in 1878 door "Young Trumpeter," uit "Cropalite," door "Warlock," moer "Amanda," door "Annantale," uit "Extravaganza," door "Voltaire"

"**Star Queen,**" bruine Merrie, geveuld in 1876, door "Sideralite," uit "Queen O'Scots," door "Blair Athol," moer "East Sheen," door "Kingstonii," uit "Miss Slick," door "Muley Moloch." Star Queen heeft verscheidene wedrennen gewonnen.

De bovengenoemde paarden zijn te bezigtigen in de stallen van den heer Thomas, Boomstraat, en worden intusschen te koop aangeboden. Doe aanzoek bij

SERVAAS V. D. BIJL & Co.

DE SMIDT & WATERMEIJER,
GOUVERNEMENTS
LANDMETERS,
No. 8,
Kaap de Goede Hoop Bankgebouwen.

STELLENBOSCH.

DE Ondergeteekende, eenen Winkel geopend hebbende in Negotie- en IJzerwaren, Schrijfbehoeften, enz.,—verzoekt hiermede de gunst en ondersteuning van de geachte Ingezetenen van Stellenbosch.

ALTIJD VOORHANDEN:

Een Voorraad Klaargemaakte Kleederen voor Mannen en Jongens.

W. J. DE KOCK.

H. RUPERTI,
KOOPMAN,
SCHEEPS- EN COMMISSIE AGENT,
No. 55, ST. GEORGESTRAAT,
Tegenover de Zuid-Afrikaansche Bank

DE KAAP DE GOEDE HOOP
Permanente Bouw-, Land- en Beleggingmaatschappij,
Kantoor: No. 2, Hofmeyr Chambers, Kaapstad.
OPEN ALLE DAGEN VAN 10 TOT 3 UUR.

CURATOREN.

De heer JOHN E. MAXWELL (MAXWELL & EARP), St. Georgestraat.
" CHARLES LEWIS, L.W.V., Strandstraat.

AANDEELEN.—Aanvragen om Aandeelen moeten geschieden bij en ten Kantore van den Secretaris waar verdere bijzonderheden te vernemen zijn.

De AANDEELEN met den Interest daarop kunnen te allen tijde na EENE MAAND opseggens ingetrokken worden.

DEPOSITA.—De thans betaald wordende Interestkoers (voor 6 of 12 maanden vast) is 6 percent.

Ook worden DEPOSITA, die 5 percent Interest van af DEN DAG DER BELEGGING dragen, aangenomen, en deze kunnen teruggevraagd worden tegen veertien dagen opseggens.

Deze Maatschappij verschaft het Publiek de best mogelijke Securiteit voor Geldbelegging, daar hare Fondsen enkel als EERSTE HYPOTHEEK op VASTGOED mogen uitgezet worden.

LEENINGEN.—VOORSCHOTTEN ter terugbetaling bij maandelijksche termijnen, naar de middelen en het verlangen der Leeners, worden aan de Leden die Huizen Bouwen of Koopen willen, op vrijgevige en prompte wijze toegestaan.

Alle Hypotheken kunnen te eeniger tijd afgelost worden tegen betaling van het saldo der voorschotten

A. SIMKINS, Secretaris.

VERKOOPING N.
VEE EN LOSSE GOEDEREN

J. S. MARAIS EN CO.

Julij 3.—Durban, Schapen, van N. Walters.
Julij 6.—Wellington, Ossen en Koeijen, van—
Julij 8.—Paarl, Vee en Losse Goederen, van A. B. du Toit-

DE VILLIERS FAURE EN CO.

Julij 8.—Klapmuts Statie, Ossen en Paarden, van M. J. Swart.

J. W. MOORREES JR., EN CO.

Julij 3.—Malmesbury, Vee en Losse Goederen, Wed F. D. Biccard.
Julij 7.—Bandvallei, Vee en Losse Goederen, van J. A. Steijn.

J. F. PENTZ EN CO.

Julij 8.—Wellington, Vee en Losse Goederen, van J. J. Malan.
Julij 13.—Wellington, Paarden en Ossen, van v. d. Merwe en Marais.
Julij 15.—Wellington, Ossen, van J. D. de Villiers.

H. JONES EN CO.

Julij 10.—Kaaps ad, Bullen, van W. Fitzgerald.

VASTE GOEDEREN

J. S. MARAIS EN CO.

Julij 5.—Paarl, Vaste en Losse Goederen, van J. J. de Villiers.

H. J. DEMBERS.

Julij 12.—Caledon, Vaste en Losse Goederen, van C. A. de Vos.

MAANSVERANDERINGEN.

Julij 7, Nieuwe Maan, 2u. 25m. namiddags.
Julij 15, Eerste Kwartier, 7u. 30m. voormiddags.
Julij 12, Volle Maan, 10u. 16m. namiddags.
Julij 29, Laatste Kwartie, 0u. 54m. voormiddags.

NIEUWE MARKT.

Van 1 en 2 Julij.

Amandelen, per lb	...	0	0	2½	—	0	0 2½
Aardappelen, per 3 bs.	..	0	14	0	—	0	18 0
Abrikozen, per lb.	...	0	0	4	—	0	0 4
Boonen, per 3 bs.	...	1	17	6	—	2	2 0
Boter, per lb.	..	0	2	0	—	0	2 3
Bloemkool,	...	0	0	2	—	0	0 4½
Beet, per bos	...	0	0	1½	—	0	0 2
Citroenen, per 100	..	0	12	0	—	0	16 0
Eijeren, per 100	...	0	14	0	—	0	14 3
Enden, per stuk	..	0	2	11	—	0	3 6
Gusvas, per 100	..	0	1	1	—	0	2 8
Ganzen, per stuk	...	0	4	0	—	0	4 1
Hoenders, per stuk	...	0	1	9	—	0	2 7½
Kweepeeren,	..	0	2	2½	—	0	2 2½
Kool, per stuk	...	0	0	1	—	0	0 2½
Kalkoenen, per stuk	..	0	6	0	—	0	10 6
Limoenen, per 100	.	0	1	8	—	0	4 6
Nartjes, per 100	...	0	1	0	—	0	3 6
Pisangs, per 100	...	0	2	6	—	0	4 6
Pijnappelen,	..	0	0	5	—	0	0 10
Pompoenen, per stuk	.	0	0	5	—	0	0 8
Patattas, per 3 bs.	.	0	8	0	—	0	9 0
Peren, per lb.	..	0	0	2	—	0	0 2
Prei, per bos.	...	0	0	1	—	0	0 1½
Rozijnen, per lb.	..	0	0	4	—	0	0 4
Speenvarkens,	...	0	7	0	—	0	7 8
Selderij, per bos.	..	0	0	0¾	—	0	0 1
Uijen, per 3 bs.	..	0	9	0	—	0	10 6
Varkens, gemeste.	...	1	3	0	—	1	3 0
Witte Wortels,	...	0	0	1½	—	0	0 2
Wortels, per bos	...	0	0	1	—	0	0 1½

MARKTPRIJZEN.

Van 1 en 2 Julij 1880.

		£	s.	d.	£	s.	d.
295 bs.	Aardappelen, pr. 3 bs.	0	8	0	— 1	0	0
8 lb.	Boter, per lb.	0	2	1	— 0	2	1
	Eenden, per stuk ..	0	2	6	— 0	2	9
	Eijeren, per 100 ..	0	11	0	— 0	12	6
	Ganzen, per stuk ..	0	4	3	— 0	4	6
	Hoenders, per stuk	0	1	6	— 0	2	3
7 yr.	Haverg, pr. 100 lb.	0	5	4	— 0	7	10
45 zk.	Kaf, per 16 zakken...	3	12	0	— 4	8	0
9 bs.	Koren, per 3 bs.	0	19	6	— 0	19	6
60 bs.	Uijen, per 3 bs. ...	0	6	6	— 0	9	0

Donderdag,	1 Julij	13 Wagens	14	Karren
Vrijdag,	2 do.	8 do.	12	do.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

July 2—Courland, CMSt, from London.

TABLE BAY.—SAILED.

July 1—Cape Good Hope, bgt, to Mossel Bay.
1—Marie, bk, to Falmouth.
1—Thurso, bk, to Calcutta.
1—Cambulu, bk, to Port Nolloth.
1—Queen, sch, to Saldanha Bay.
1—Potosi, SSt, to Adelaide.
1—Florence, sch, to Dassen Island.

"DE ZUID AFRIKAAN."

Op steeds dringender herhaulden aandrang uit bijna alle deelen des lands, hebben wij er toe besloten, ons blad van nu voortaan driemaal per week uit te geven, en wel op de groote postdagen *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*. Hoewel deze vermeerdering in het getal onzer uitgaven niet kan geschieden zonder aanmerkelijk verhoogde onkosten, en het additionele postgeld alleen op 4s. 4d. per jaar zal te staan komen, wordt het inteekeningsgeld met slechts *vier shillings* verhoogd. Dat wil zeggen: Buitens inteekenaars betalen in het vervolg *twee pond vier shillings* per jaar, vooruit. In de Stad is de inteekening één pond zestien shillings per jaar.

Correspondenten en Adverteerders gelieven kennis te nemen van de verandering in onze dagen van publicatie, om met hunne inzendingen niet te laat te komen.

SMUTS & HOFMEYR.

Kaapstad, 6 Maart 1880.

TWEEDE BEZENDING WINTERGOEDEREN.—Thans ontpakt: Sterke Laarzen van alle soorten voor Mans en Vrouwen (tegen de Laagste Prijzen, Kontant), Warme Winterkleederen voor Knapen, Jongelieden en Mannen,—Ulsters, Overjassen, Baatjes, Manellen, Werk- en Reispakken, Blikken Koffers, Goedkoope Kisten, Karpetgoed en Zeildoek Tasschen (de goedkoopste in de stad), in PACKHAM & Co.'s Standard Magazijn, Adderleystraat, naast de Standard Bank.—N.B.—Vergis u niet in ons Adres.

De Zuid-Afrikaan.

ZATURRDAG, 3 JULIJ 1880.

HET STELLENBOSSCHE COLLEGE.

L.L. WOENSDAG avond passeerde de Wetgevende Vergadering den post op de begrootingen, waarbij £1500 wordt toegestaan voor het stichten van een nieuw College gebouw te Stellenbosch; en Donderdag kreeg de heer Myburgh een motie door, om in Comité-generaal te gaan ter stemming van nog even veel voor hetzelfde doel.

Men kent den oorsprong dezer beweging. In het jaar 1864 kwamen eenige vrienden van de zaak der opvoeding op de gedachte, een instituut voor hooger onderwijs te Stellenbosch te stichten. Hun doel was heel modest—zij wilden niets hoogers dan de vestiging van een gewone van Gouvernementswege ondersteunde school der eerste klasse, een gepaste opvolgster der school, die jaren te voren onder de leiding van nu wijlen den heer McLachlan zoo goede vruchten had gedragen. Zij hadden enkel plaatselijke behoeften voor oogen. Althans zij dachten er niet aan, in competitie te treden met instituten als het Z. A. College en het Bisschoppelijk College. Zij dachten daarom, al mooi geslaagd te zijn, toen hun de voorloopige stappen waren gelukt, welke hun regt gaven op eene jaarlijksche toelage van £200 uit de Gouvernementskas. Er werd een net gebouw voor het instituut opgetrokken, een dat destijds als heel fraai werd beschouwd. Niet vóór Maart 1866 werd de school geopend met, naar wij gelooven, één Hoofd- en één Assistent onderwijzer. De Hoofdonderwijzer ging echter weldra naar Schotland, en eenigen tijd moest het Comité voort sukkelen. Het slaagde er echter in, weldra een nieuwen Hoofdonderwijzer te krijgen, en toen brak een tijdperk van onverwachten bloei voor het instituut aan. Enkele der leerlingen sloegen een uitstekend goed figuur in de examina van de onde Commissie van Examinatoren, de wegbereidster onzer Universiteit, en anderen kwamen met glans door het admissie-examen tot de Theologische Kweekschool. Dat bepaalde de aandacht van elders wonende ouders en voogden bij de Stellenbossche school, en alzoo erlangde deze tallen van leerlingen van elders. Het gevolg was, dat het onderwijzend personeel steeds moest worden uitgebreid en het schoolgebouw veel te klein werd. Toen werd er verhuisd naar de ruimere gebouwen in de Pleinstraat. Doch zoozeer nam de goede naam der inrigting en tegelijk de toevloed van van elders komende leerlingen toe, dat spoedig ook die gebouwen te beperkt bleken. Daarop werd de school in tweeën gesplitst, wordende de beginnende leerlingen overgebragt naar een afzonderlijk lokaal. Nu had men weder eenigen tijd lucht. Doch ook maar voor eenigen tijd. De banken werden al digter en digter volgepakt, en elke duim besteks tot het uiterste toe benuttigd. Maar desniettemin vindt men het nu onmogelijk voort te gaan in de bestaande gebouwen, en blijkt dat eene nieuwe splitsing alweder noodzakelijk is geworden. Het gering getal leerlingen van 1866 is aangegroeid tot 60 in het "Arts" Departement, 157 in de eigenlijke school der Eerste Klasse en 79 in het elementair departement. Het onderwijzend personeel, dat in datzelfde jaar bestond uit twee, bestaat thans reeds uit vier professoren, een assistent professor, en negen onderwijzers. En men vindt dat eene vordere vooruitgang geboden wordt door de behoeften des tijds. Zal men iets uitrigten voor de praktische ontwikkeling van onze aankomende jongelieden, dan behoort er attentie te worden verleend aan het vak, waarin zoovelen hunner geheel hun toekomstig leven zullen moeten slijten, t.w. dat van den landbouw. Van daar, dat het bestuur besloten heeft, over te gaan tot het beroepen van een leeraar in de landbouwkundige scheikunde. Doch zal hij met vrucht arbeiden, dan moet hij een ruim lokaal hebben, en dat is er niet te vinden in de bestaande gebouwen.

Deze waren de redenen welke het Bestuur deden besluiten tot de stichting van een gansch nieuw gebouw voor het Arts Departement, waarvan de landbouwkundige afdeeling een gedeelte zal uitmaken. Het gebouw zal zoo wat £7000 kosten, en den ingezetenen van Stellenbosch te vragen om de gansche som,—daartoe gevoelde men geene vrijmoedigheid. Immers, van de 69 studenten voor wie het gebouw bestemd is, komen er slechts 13 uit de Stellenbossche afdeeling, ongeveer even veel als van de Paarl. Daarom zag het Bestuur naar elders uit om hulp. Maar waarheen kon het gaan, indien niet naar de Regering—dezelfde Regering, die in het voorledene landschenkingen had gedaan voor opvoedingsinstituten te Port Elizabeth en Queenstown, die voor een paar jaren nog de renten van tusschen de £6000 en £7000 schonk aan het Z. A. College, en dit jaar alweder £1500 verleende aan dezelfde inrigting; die ten bedrage van £1000 heeft bedacht aan de school te King William's Town, en die gebouwen, welke wel £10,000 waard zijn, gaat schenken aan een Grahamstadsch opvoedingsinstituut? Met volle vrijmoedigheid klopte het Bestuur dusbij de Regering aan om £3000, en die vertelde het, dat het £1500 voor het doel op de begrootingen zou plaatsen, maar dat de vertegenwoordigers van Stellenbosch zelven het Parlement moesten bewegen, de overige £1500 toe te staan.

Het was naar aanleiding van dezen wenk, dat de heer Myburgh Donderdag zijn voorstel deed tot het in Comité Generaal gaan. De motie werd aangenomen, doch niet zonder tamelijk beslisten tegenstand van de heeren Solomon, Lewis, Brown en anderen, en wel om redenen, die wel talrijk waren, doch verre van krachtig. Men moest, heette het, geen nieuw precedens gaan stellen, alsof het schenken van geld uit 's lands kas voor schoolgebouwen niet reeds eene stokoude zaak en er niet nog den vorigen avond aan gedaan ware. Men zou andere plaatsen aanmoedigen om met dergelijke aanzoeken naar het Huis te komen; alsof er zelfs maar één andere plaats in het gansche land ware, die zoo goede aanspraak op ondersteuning heeft, die b.v. kan aantoonen, dat zij ongeveer tweemaal zooveel studenten bezit, welke het matriculatie-examen hebben afgelegd, als al de andere opvoedingsinstituten in de kolonie te zamen. Men moest tevreden zijn, met £1500 dit jaar bekomen te hebben, en kon aanstaande jaar om een verdere toelage komen vragen; alsof het niet de dwaasheid zelve is, aan een gebouw te beginnen, voordat men zeker weet wel de middelen te zullen bekomen om het te voltooijen.

Tegenwerpingen als de boven aangehaalden stuitten af op het gezond verstand van het Huis en op de openhartige erkentenis, dat de Stellenbossche leden getoond hadden, eene betere zaak te hebben, dan zelfs hij gemeend had. Woensdag zal de resolutie in Comité Generaal behandeld worden, en wij twijfelen er niet aan, of ook daar zal dezelve worden goedgekeurd. Immers het is onmiskenbaar, dat de Stellenbossche school der zaak van het hoogere onderwijs vooral onder onze verafwonende boerenbevolking, een stoot voorwaarts heeft gegeven, zooals geen andere inrigting heeft kunnen doen, en dat zij nog een schoone loopbaan voor zich heeft, indien haar de middelen ter uitbreiding niet geheel worden onthouden.

VERLIEZEN DOOR OORLOG EN REBELLIE.

HET verslag der Commissie, die op 15 October 1879 door den Gouverneur is aangesteld, om, ingevolge resolutie van de Wetgevende Vergadering van 4 September te voren, onderzoek te doen naar en rapport uit te brengen over de verliezen, door boeren en anderen op de Noordelijke Grenzen geleden tengevolge van den jongsten oorlog en de rebellie aldaar, is gepubliceerd. Het getuigt van veel zaakkennis en naauwgezette pligtsbetrachting. De Commissie, bestaande uit Ds. P. W. de Villiers, L.W.V., (voorzitter) en den heer J. H. Scott, speciaal Commissaris en Magistraat op de Noordelijke Grenzen, heeft, na behoorlijke oproeping in de nieuwsbladen om schriftelijke opgaven van de verliezen, die belanghebbenden onderzocht wenschten te hebben, met omschrijving der getuigenis, die zij wenschten aan te voeren, twee bijeenkomsten gehouden, om de reklames aan te hooren. De eerste dezer vergaderingen had plaats op 12 en 13 Januarij 1880 te Prieska, en de tweede van 23 tot 26 Februarij te Kenhardt. Over 't geheel is de Commissie van oordeel, dat de voor haar gebragte reclames ter goeder trouw waren, dat de verliezen billijkerwijze aan de bedoelde rustverstoringen konden toegeschreven worden, en dat de schatting der waarde van het verlies niet overdreven was. Zij had haar onderzoek bij die kwestie beperkt, en was niet getreden in de vraag naar de oorzaken der rustverstoringen, die tot de verliezen aanleiding gegeven hadden, deels omdat de personen, die daarover hadden kunnen licht werpen, buiten bereik waren, en anderdeels omdat zij twijfelde, of zoodanig onderzoek en rapport wel in de haar gegeven opdragt begrepen was. Toch was haar gebleken, dat de verliezen in het oostelijke gedeelte der Noordelijke Grenzen voornamelijk het gevolg waren van den oorlog van 1878 in Griqualand West, en gepleegd door daarin betrokken Kaffers, op een tijd, toen de verontruste toestand dier provincie de vervolging der dieven en het hernemen van gestolen vee onmogelijk maakte. Even zeker was het, dat de Basterds, die meer westelijk woonden, hunne verliezen te wijten hadden aan de bittere gezindheid tusschen hen en de Korannas, welk laatsten zich beklaagden, dat zij in hun eigen land waren verdrongen door koloniale Basterds, aan welke zij vergund hadden, zich daar neder te zetten. De vraag nu of aan die bewoners der grenzen, die reeds veel aan bloed en geld ten offer gebragt hadden voor het onderdrukken van de rebellie, schadevergoeding verleend moest worden voor de andere verliezen, die van hunne eigenaardige positie het gevolg waren, laat de Commissie over aan het Parlement. Mogt het Parlement in bevestigenden zin beslissen, dan zou zij, de Commissie, toch de aanbeveling doen om de verliezen niet geheel uit de openbare fondsen te vergoeden, omdat zij het noodig oordeelt, de bewoners der grenzen te doen gevoelen, dat oorlog ten allen tijde voor alle betrokkenen eene zaak is van verlies. Toch zou de Commissie wel eenige adsistentie willen aanbevelen. Sommigen hadden zeer zwaar geleden, en eenige tegemoetkoming zou hun doen gevoelen, dat zij, in weerwil van hunne afgezonderde positie, toch een deel van het land uitmaken en dat hun lijden bij de overige kolonisten niet met onverschilligheid wordt gadegeslagen, terwijl bovendien de toestand des lands zoodanig was, dat het stelen van vee vooral, hetgeen meestal geschiedde door rondzwervende troepen van twee of drie van den vijand, onmogelijk te keeren was. In de bij haar rapport gaande schedulen heeft de Commissie de reklames geklassificeerd onder vier hoofden:—A-, die waarin de verliezers persoonlijk zijn verschenen met voldoende bewijstukken. In deze stelt zij voor 10 percent van de vorderingen af te trekken voor kleine verliezen, die ook in vredestijd hadden kunnen voorkomen, en dan de helft der reklames toe te staan. Klasse B. bevat die, waar de verliezers niet verschenen zijn, en waarbij speciale omstandigheden moeten overwogen worden. Onder die speciale gevallen is er een van den heer C. St. L. Devenish, die £500 vraagt voor gestolen huisraad benevens schadevergoeding voor 650 schapen en bokken, alsook £210 voor 56 stuks groot vee. De Commissie stelt voor, alleen van laatstgenoemde som de helft toe te staan. Ook eene vordering van den heer William Webb acht de Commissie te hoog gesteld en zij beveelt derhalve eene aanmer-

kelijke reduktie aan. Op gelijke wijze uit zij hare opinie over elke andere vordering in het bijzonder, onder dat hoofd zoowel als onder C., verliezen van personen die niet zelven verschenen zijn, maar waaromtrent voldoende bewijzen zijn ingekomen; D., verliezen waaromtrent alleen schriftelijke opgaven ontvangen zijn, maar die toch *bona fide* geacht werden; en E., dezulken die speciale aanmerkingen vereischen. In de rekapitulatie, waarmede de Commissie haar rapport sluit, begroot zij het totaal der sommen, die onder elk afzonderlijk hoofd noodig zijn om aan hare aanbevelingen gevolg te geven, op £8,339 17s. 6d., waarvan alleen onder A. een bedrag van £6131 10s., terwijl de vorderingen onder dit hoofd niet minder dan £13,454 8s. bedroegen. De totalen der gevraagde vergoeding onder de andere hoofden staan niet allen uitgetrokken; maar het feit, dat de Commissie onder het geheele hoofd B. eene tegemoetkoming van £315 voorstelt, terwijl de heer Devenish alleen £1285 en de heer Webb £1192 vraagt, is genoegzaam bewijs, dat er ten minste sommigen zijn, die naar het oordeel der Commissie getracht hebben zich van de welwillende intentiën der Wetgeving op vrijmoedige wijze te bedienen.

DE TRANSVAALSCHE DEPUTATIE.

De heeren Kruger en Joubert vertrekken heden naar de Paarl en Franschhoek, om Dingsdag of Woensdag, vergezeld van Dr. Jorissen, van daar de terugreis naar het Transvaalsche te aanvaarden. Wij mogen deze gelegenheid niet laten voorbijgaan, zonder met een enkel woord gewag te maken van de goede diensten, door die drie heeren aan de Transvaalsche zaak bewezen, gedurende hun verblijf in het Westen. Dat zij het hebben bewerkt, dat de Conferentie werd verworpen door de Wetgevende Vergadering, en dat zij daardoor het eenig mogelijk middel hebben aangewend, berekend om de zaak der anti-annexatie partij op nieuw onder de aandacht der Rijksregering te brengen, daaromtrent kan geen de minste twijfel worden gekoesterd. Inderdaad wordt dit zoo algemeen erkend, dat het ons niet zou bevreemden te vernemen, dat de Regering zulks naar Engeland heeft getelegrafeerd. Doch de Transvaalsche deputatie heeft meer gedaan, dan enkel een spaak te steken in het wiel der Koloniale staatkunde van de Rijksregering. Zij heeft, terwijl zij onwrikbaar was in haren eisch: "geef ons onze onafhankelijkheid terug," zulks gedaan op eene wijze, die haar de goedwilligheid won van tallen van ingezetenen, die aanvankelijk niet van zich konden verkrijgen, dien eisch te schragen. Dat bleek o. a. op Donderdag ll., toen ongeveer 25 Parlementsleden den heeren Kruger, Joubert en Jorissen een afscheidsdiner gaven in het St. George Hotel. De eene spreker na den ander, Engelschman zoowel als Afrikaander, verklaarde, met hoe groot genoegen men met de Transvaalsche heeren had kennis gemaakt; hoe men getroffen was door hun ernst, maar tevens door hunne bezadigdheid, en wel niet het minst door hunne schranderheid; hoe men met hen in de door hen zoo ijverig behartigde zaak sympathiseerde; en hoe men hoopte, hen binnen kort terug te zien als de woordvoerders eener bevredigde bevolking. De gedeputeerden hebben een tal van vrienden verworven te Kaapstad en in differente Westelijke distrikten, op welke zij zich in het vervolg met de meeste vrijmoedigheid zullen mogen beroepen in het belang van land en volk. Wij wenschen hun een voorspoedige terugreis toe.

PREEKBEURTEN OP MORGEN.—Groote Kerk: Avondmaal, Ds. Stegmann; Engelsche dienst ten 3 ure, Dr. Kotzé. 's Avonds, Afscheidspreek van Ds. Stegmann.—Nieuwe Kerk, 's morgens (Avondmaal), Prof. Marais; 's namiddags half vier uur, Prof. Marais. Papendorp (Avondmaal), Dr. Kotzé.

IN DE DUITSCH E. L. KERK zal morgen voormiddag ten 10 ure en des avonds ten half 7 ure Godsdienst gehouden worden in de Hoogduitsche taal.

DE ZEVEN BOUWPERCEELEN, te Mowbray, die Donderdag door de heeren Hofmeyr & Zoon voor rekening van de heeren C. en G. Mostert zijn opgeveild, hebben £296 opgebragt.

DURE VRUCHTEN.—Limoenen staan in de *Beaufort Courier* genoteerd tot £4 3s. per 100, dat is bijkans 10d. het stuk, als het namelijk geen drukfout is.

DE AUSTRALISCHE MAALBOOT "POTOSI" is Donderdag morgen heel vroeg van Engeland hier aangekomen en weer denzelfden dag vertrokken. Zij heeft een kleine maal voor de Kaap medegebragt.

MONUMENT.—Te Uitenhage is door den Stedelijken Raad een geschikte plek in het park aangewezen voor de oprigting van een monument, ter eere van de manschappen, die op den berg van Moirosi het leven lieten.

DIEFSTAL.—Voor eenige dagen geleden heeft er een inbraak plaats gehad ten huize van zekeren Robertson in de Napierstraat. Behalve wat gereedschap, is er niets gestolen. Men is den dieven nog niet op het spoor.

NIEUWE INSOLVENTIE.—Henry Chas. Wilson & Benjamin John Cole, te zamen zaken doende als Wilson & Cole, fabrikanten van sodawater te Kaapstad; schulden £447 4s. 4d., tekort £311 8s. 4d.

TE BLOEMHOF, in de Transvaal, zal eene nieuwe Kerk gebouwd worden, die £1400 kosten moet. Ds. de Vries en de Kerkeraad hebben het werk reeds aanbesteed, en de helft dier som is door inschrijvingen gedekt.

DROEVIGE GEBEURTENIS.—Een paar dagen geleden, heeft men bij het station te Queenstown het lijk gevonden van een man, die vroeger bij den spoorweg in dienst was geweest. De keel was afgesneden, en te vergeefs zoekt men naar de aanleiding dezer daad.

FELLE KOUDE.—Ook uit Fort Beaufort wordt geklaagd over hevige koude. Dingsdag voor acht dagen lag er een halve duim ijs op het water in de vaten. Maar dat is nog niets in vergelijking van de temperatuur in het Winterbergsche. Daar was het water bedekt met eene ijskorst van bijna twee duim dikte.

ONGELUK.—Dirk Coetzee, van de plaats Bovenplaats te Graaff-Reinet, viel, eenige dagen geleden, op den hoek van de Caledonstraat, aldaar, met zijn kar omver, met het ongelukkige gevolg, dat een kleine jongen, die naast hem zat, den arm gebroken heeft.

DE ARBITERS, aan wie de schatting was opgedragen van zeker stuk Stedelijken grond, waarvan de heer Fleming wenscht kooper te worden, heeft den prijs bepaald op £725, met de bijvoeging, dat al de kosten voor rekening van den kooper zullen komen.

DE TWEEDE KLERK ter Secretarie heeft op eigen verzoek ontslag gekregen, om een betrekking op een handelskantoor te aanvaarden. Het ontslag gaat in op 15 Julij, maar de Raad heeft den verdienstelijken beambte een volle maand salaris toegekend, als blijk van tevredenheid over zijn werk.

BRUG OVER DE ONGERSRIVIER.—Genoemde brug is nu bijna voltooid; alle moeijelijkheden zijn overwonnen, en men hoopt, dat zij nog deze maand voor het publiek geopend zal worden. Op den dag van de opening zal er 's avonds een bal plaats hebben. De brug heeft aan ijzerwerk £706, en aan binnenlandsch transport niet minder dan £1,102 gekost.

DE PLAATS LEEUWFONTEIN, die indertijd door het Gouvernement is aangekocht voor het behandelen van ziekten onder het vee, is, volgens de *Bedford Advertiser*, onder opzigt gesteld van den heer Hind, die een salaris van £300 in het jaar ontvangen zal, benevens vergoeding voor het hem in eigendom toebehoorend vee, dat hij verliezen moge.

ONTHAAL.—Voor dat de heer Saunders, secretaris der havencommissie, naar Engeland vertrok, heeft hij last gegeven, dat al de werklui, tot zijn departement behoorende, op zijne kosten onthaald zouden worden. Eergisteren had het feest plaats, en met groote geestdrift werd de gezondheid van den alomgeachten secretaris en zijne echtgenoote gedronken.

VIJFTIEN INLANDERS, werkzaam bij het departement van telegraaf-aanleg, bevonden zich verleden week in de gevangenis te Fort Beaufort. Zij hadden op den avond van Zaturdag, 19 ll., een anderen inlander mishandeld, zoodat deze niet buiten levensgevaar was. De zaak was aangehouden voor eene week, om te zien, hoe het met den gewonde zou afloopen. Eén der gevangenen zal als kroongetuige optreden.

DE "GROSVENOR"—De heeren Turner en Bebboes hebben te Durban weder een aantal voorwerpen aangebragt, gevonden in het wrak van bovengenoemd schip. Zij bestaan uit gouden munten, een prachtig gouden slootje van twee duim diameter en een zwaar signet met Arabische letters voorzien, een groote turkoois, een zilveren lepel en een menigte andere artikelen.

HOLL. GEREF. KERK TE GROENEPUNT.—Morgen, Zondag, zal Ds. de Beer beide diensten verrigten; in den morgen zal het Heilig Avondmaal bediend worden, en Maandag avond, den 5den Julij, zal ZEerw. eene voorlezing houden in het Schoolgebouw over "An Evening in Kafirland, or a series of curiosities in the Amaxosa," te beginnen ten half zeven ure.

KRUISFONTEIN.—Deze statie, zegt de *Echo* van Humansdorp, is thans zonder zendeling. De Eerw. heer J. van Rooijen is bevorderd naar de statie Fort Beaufort, in plaats van wijlen zijn vader, den Eerw. Arie van Rooijen. Zijn vertrek van Kruisfontein overviel zijne gemeente geheel onverwacht, en zeer leede zag zij hem verleden Vrijdag naar zijn nieuwe arbeidsveld vertrekken.

MISS ARTHURS CONCERT in de staatsiezaal van het Gouvernementshuis, ten voordeele van het onder toezigt van die dame staande weeshuis, had Woensdag avond plaats en werd aangehoord door een auditorium, zoo talrijk als de zaal bevatten kon. De voornaamste uitvoering bestond uit eene Cantate, getiteld: "God is love," die zoowel wat de koren als partituren betreft, zeer goed werd uitgevoerd, alsmede eenige instrumentale voordragten, die allen groot genoegen gaven.

EEN DEERLIJK ONGELUK.—In Humansdorp had verleden week een nog al ernstig ongeluk plaats. Een vierjarig zoontje van jufvrouw Stone, die bij haar schoonbroeder, den heer Metelerkamp aldaar, logeert, kwam in den stal en kreeg van een der paarden een schop tegen het voorhoofd tusschen de oogen. Er ontstond herscheuschudding, en het voorhoofd van den kleinen knaap was zwaar gekwetst. Het kind is nu onder de behandeling van Dr. Little op weg van beterschap.

HET ZEEMANSHUIS.—Woensdag werd onder voorzitterschap van den heer Irvine, L.W.V., de Jaarlijksche Vergadering gehouden van het Zeemanshuis. De opkomst was niet groot. In het rapport van het Comité werd vermeld, dat de Regering de jaarlijksche toelage van £60, toegestaan voor de herberging van emigranten, had teruggetrokken, maar dat zij gewillig was, om te betalen voor degenen, die tegen de gewone prijzen, aan matrozen opgelegd, in het huis werden opgenomen. Ook had de regering geweigerd, de huisbelasting kwijt te schelden, en aangedrongen op de betaling der achterstallige schuld.

ZWARE VERWONDING.—Omtrent den moordaanslag, die, verleden week Vrijdag op het havenhoofd te Port Elizabeth gepleegd is, vernemen wij nog de volgende bijzonderheden. Drie bootlieden, Lloyd, Andrew, en een Italiaan, wiens naam onbekend is, hadden gedurende eenigen tijd twist gehad. De Italiaan trok onverwacht een knipmes, en stak er Lloyd mede in den onderbuik. Andrews, die den moordenaar van zijn slagtoffer wilde verwijderen, kreeg een steek in de ribben. De inspecteur Troup scheidde hierop de vechtenden en nam den aanvaller in hechtenis, terwijl de twee verwonden naar het hospitaal werden overgebragt. Men zegt, dat hunne wonden van zeer ernstigen aard zijn.

DE DROOGTE IN VICTORIA WEST.—De *Nieuwsbode* zegt:—In sommige deelen van ons distrikt, meer bijzonder in het Achterveld, laat de droogte zich zeer gevoelen, en verscheidene boeren hebben reeds hunne plaatsen verlaten om beter veld voor hun vee te zoeken. Op sommige plaatsen, waar er nog water is, is het veld slecht. De springbokken zijn onlangs bij duizenden in het distrikt gekomen en hebben veel schade aan het veld aangerigt. De boeren hebben dan ook oorlog tegen hen verklaard, en goede schutters hebben veel gedaan om hun getal te verminderen. Zekere heer Ras schoot onlangs niet minder dan 124 bokken op éénen dag, en wij gelooven dat biltong binnen kort overvloedig zal zijn. De patronen beginnen schaarsch te worden, en sommige onzer kooplieden zien met verlangen uit naar de aankomst van een nieuwen voorraad.

DE VOORSTELLING VAN NIEUWE LEDEMATEN had gisteren plaats in de Groote Kerk door Ds. G. W. Stegmann. De volgende waren aangenomen door genoemden leeraar zelven: Zusters,—A. M. S. Möller, J. S. Louw, J. F. Louw, A. H. H. van Blerk, A. L. van der Merwe, P. E. Canterbury, E. H. Morgenrood, L. J. Neethling, S. van Saasveld van Rheede Dreijer, G. M. F. Dreijer en L. J. Joubert (*elders te worden voorgesteld*). Broeders,—H. J. Hofmeyr, J. A. Mostert, G. B. Reitz, G. W. L. Mostert, L. S. van Wijk en J. A. C. Graaf.—De volgende zijn aangenomen door Dr. Kotzé: Zusters,—M. J. S. Roodt, W. C. Roodt, G. J. C. Danielss, G. J. C. Moore, geb. Frijlinck, en D. J. Ernstzen. Broeders,—J. W. L. Pieterse, H. J. N. Grosch, J. W. J. Grosch, L. J. Dantu, E. J. Ernstzen.

HAVENCOMMISSIE.—Gisteren had de gewone wekelijksche zitting van de Havencommissie plaats. Er werd een brief voorgelezen van den heer Fuller, verzoekende, verandering te maken in een kolenafdak aan den noordelijken kant van de kaai, te gelijker tijd meldende, dat de maatschappij "Union" alle onkosten zou dragen. De brief zal overstaan totdat daaromtrent het rapport van den ingenieur zal zijn uitgebragt.—In een rapport van den ingenieur werd de wenschelijkheid uitgedrukt tot het koopen van een wind- en regenmeter, waarop de ingenieur gemagtigd werd, Sir John Coode te schrijven en hem te verzoeken, deze instrumenten te koopen.—Het aantal arbeiders en jongens, nu in dienst van de Havencommissie, bedroeg 362, en 422 dwangarbeiders.

NOORDER PAARL.—Dingsdag ll. is aldaar eene Gemeentevergadering gehouden, waaromtrent een berigtgever aan de *Patriot* het volgende mededeelt:—"Nadat die doel deur die voorzitter bekend gemaak, heel wat gepraat, en voorstelle ingekom is, waarvan die meeste deurgegaan het, het dit, soos dit ver myn lyk, daarop uitgeloop: dat die Kerkraad uit naam van die gemeente versog word om meneer Moorrees te vra om die dienste hier te bly waarneem tot Meneer Du Toit self die dienste kan hervat. Om die Kerkraad daartoe in staat te stel, gee die gemeente 'n waarborg van £350 per jaar voor die tijd van drie jaar. Die gemeente wil sig liewers die opoffering getroos, as Ds. Du Toit syn diens te laat hervat, voor dat hy volkome hersteld is, of syn betrekking as hulle leeraar te laat neerlê." Dezelfde schrijver zegt nog:—"Verlede week het daar berig gekom dat Ds. Moorrees van Malmesbury baing siek is, so het syn seun, Ds. A. Moorrees, syn vader besog, en weer gekom om die dienste Sondag in die Noorder Kerk waar te neem. Maandag oggend het hy weer na Malmesbury toe gery, en eergister het hy 'n telegram gestuur dat syn ou vader nog maar baing siek is. Gestraand was Syn Ew. nog nie tuis nie."

DE WIJNREGTEN IN ENGELAND.—Een Londensch blad van 11 Junij maakt volgenderwijze gewag van de supplementaire budgetrede, betreffende het voor te stellen verlangde tarief van wijnregten:—Het plan, dat de Premier beoogde, mits verbonden met een voldoende regeling voor de hernieuwing van het Fransche Handelskontrakt van 1860, de verbetering van dat kontrakt en een voldoende regeling met andere landen, zou er toe bijdragen om de ligte wijnen goedkooper te maken en de aangezette wijnen te verdringen. Hij stelde daarom voor, dat de belasting 6d. per gallon zou zijn voor een sterkte van 20 graden en voor elken graad meer, 1d. tot een sterkte van 35 graden, en daarboven 2½d. voor elken graad. Ook stelde hij voor, dat de belasting op gebottelde wijnen 2s. per gallon zou bedragen. Ten einde deze veranderingen tot stand te brengen, zou hij het Parlement vragen om Hare Majesteit te magtigen, door een Bevel van den Raad een reductie daar te stellen binnen de grenzen die hij had aangegeven, welke magtiging niet later dan den 15den Aug. a.s. zou in werking treden. Het vermoedelijk verlies door deze regeling zou voor de inkomsten van dit jaar een bedrag zijn van £230,000 tot £240,000, en het volgende jaar misschien £300,000 bedragen.

HET KAN VERKEEREN.—Terwijl eenige jaren geleden ieder emigrant zijn oogen gevestigd hield op Australie, om daar zijn geluk op de beroemde goudvelden te beproeven, schijnt ook daar de room thans van de melk te zijn, en schijnen de Australische kolonisten naar nieuwe velden ter bearbeiding uit te zien. Woensdag toch liep de *Northumberland* met meer dan honderd Australische goudgravers de Tafelbaai binnen, die, waarschijnlijk verlokt door de rapporten van de Karataravelden en Secocoenisland, hun geluk in dit gedeelte der wereld willen gaan beproeven. Gelukkig evenwel, dat genoemde gravers hun toekomst niet geheel afhankelijk hebben gesteld van het gouddelven, want, ware zulks het geval, dan vreezen wij maar al te zeer, dat velen hunner teleurgesteld zouden worden. De goudvelden toch hier in Zuid Afrika hebben tot dusverre nooit aan de verwachting beantwoord, die men gekoesterd heeft, toen eenige jaren geleden het eerste goud te Pilgrimsrust ontdekt werd. Tegenover de weinige gelukkigen, die met goed gevulde zakken vandaar kwamen, staan zoovele voorbeelden van menschen, die er hun geld, hun krachten en hun werk te vergeefs hebben opgeofferd, dat wij naauwlijks iemand aan kunnen raden, zijn geluk daar te gaan beproeven, wanneer diezelfde arbeid, besteed aan den landbouw, een veel voordeeliger toekomst aan den emigrant waarborgt.

WITTE ZEERE KEEL.—In een artikel over aanstekende ziekten in het algemeen en over de bovenstaande in het bijzonder, meldt de *Beaufort Courier* eenige betreurenswaardige feiten, zeggende:—Men heeft nog niet geheel en al bewezen, dat diphtheria aanstekelijk is; maar indien het tegenovergestelde het geval is, hoe is dat het de "witte zeere keel" zich zoo verspreidt in dit en de omliggende distrikten? Die ziekte verscheen in de distrikten van Fraserburg en Willowmore gelijktijdig. Sedert heeft zij zich van daar verspreid naar Beaufort. Door deze bezoeking werden weggenomen, vier kinderen van den heer Swanepoel, drie van den heer Keulder, de vrouw van den heer van Eck, en drie van zijne opgegroeide kinderen, drie kinderen van den heer de Koker, en eindelijk twee van den heer Pienaar. Buitendien zijn er nog verscheidene ziek, onder welke zijn de kinderen van den heer Donaldson. Degenen, die bekend zijn met de plaatsen der lijders, zullen zien welke richting de ziekte nam, de bovengemelde gevallen allen gebeurende in de vlakten, in eene lijn van Willowmore naar Beaufort. Het geval van den heer van Eck was zeer treurig. Toen Dr. Drew over zijne plaats ging, waren er reeds drie overleden, en toen hij terugkeerde, was er een vierde. Wij vertrouwen dat het genoegzaam duidelijk gebleken is, dat strenge maatregelen nu moeten genomen worden, ofschoon men de opinie van geneeskundigen op dit punt moet afwachten. Wij twijfelen er niet aan hoedanig hunne opinie zijn zal.

THEATER ROYAL.—Het treurspel "*Leah*" zal heden avond, voorafgegaan door een blijspel, worden opgevoerd. Dit stuk is eene der beste onder die tot nog toe op het tooneel gebragt en is met bijzonder groot succes sedert Woensdag avond in tegenwoordigheid van groote en meest bevredigde gehooren opgevoerd. Aan Miss Murdock vooral, die in de hoofdrol speelt, moet veel lof toegekend worden. Zij vervult haar post op eene wijze, die ten volle bewees dat zij er door en door een volkomene opvatting van had. Nog nimmer is de rol alhier op zoo te entvolle wijze afgespeeld, en nimmer waren de aanhoudende en luidruchtige toejuichingen meer verdiend dan in dit geval. Daar het stuk waarschijnlijk heden voor het laatst zal worden gespeeld zal er stellig een volle zaal zijn, daar ieder liefhebber van het tooneel het behoort te zien. Aanstaande week komt aan de beurt de operette "*The Grand Duchess*," die zooals Kapt. Roebuck ons verzekert, zal worden opgevoerd op eene zeer uitgebreide wijze en zonder ontzien van kosten.

DE BISSCHOPPELIJKE SYNODE heeft Donderdag een warme discussie gevoerd over eene motie van den Eerw. Dr. Hole, ten doel hebbende om den naam der Kerk in deze gewesten, thans zijnde "De Kerk van de Provincie Zuid Afrika," te veranderen in dien van "de Kerk van Engeland in Zuid Afrika." Deze motie, gelijk zij het zelve motiveerde, had ten doel, te gemoet te komen aan de overtuiging van hen, die in den tegenwoordigen titel geene genoegzame aanduiding meenen te vinden van de betrekking dezer Kerk tot de Moederkerk. De heer Rutherfoord secondeerde de motie, van oordeel zijnde, dat de voorgestelde verandering grootelijks zou bijdragen tot bevordering der eenheid in de Kerk alhier. De Eerw. Brook, van Claremont, en de Aartsdiaken van de Kaap spraken tegen de naamsverandering, betoogende laatstgenoemde, onder herhaalde en luide toejuiching, dat de bestaande naam in geenen deele eene ontbinding der bedoelde gemeenschap aanduidde, en dat die gemeenschap zelve onmogelijk te verbreken was door het feit, dat de leden der Kerk toevallig in eene Kolonie wonen. Dr. Hole stelde toen voor, zijne motie den volgenden gewijzigden vorm te geven: "De Kerk van Engeland in de Provincie Zuid Afrika." Nadat verscheidene leden der Synode het woord gevoerd hadden, zoowel voor als tegen de voorgestelde verandering, stelde de Aartsdiaken een amendement voor, ten effekte dat de Synode, ofschoon volgaarne aan de bedoelde gemoedsbezwaren willende te gemoet komen, echter meent dat misvatting daarvan de oorzaak was, en dat de tegenwoordige titel juist gekozen was met het doel om de geheele provincie in al hare dokumenten en officieele stukken aan te duiden. De Eerw. Baker secondeerde het amendement. Dr. White zeide, dat er sterken afkeer tegen den bestaanden naam bestond, en dat het beter zou zijn, dien te veranderen. De Eerw. Lightfoot dacht eveneens zoo, en de Eerw. Swift, ofschoon niet veel hechtende aan een naam, zou voor de motie stemmen uit consideratie van anderen. De Deken van Kaapstad uitte de meening, dat als er voor de tegenwoordige benaming eene andere kon gevonden worden, die algemeen aannemelijk was, bijv. de "Anglo-Catholic Church," de Synode een groot werk zou hebben tot stand gebragt. De Eerw. Lightfoot stelde als verder amendement voor, bij Dr. Hole's motie te voegen, dat de Synode dringend verzocht wordt, deze zaak in overweging te nemen. Dr. Hole vereenigde zich daarmede, en de Aartsdiaken secondeerde het. De Eerw. Ogilvie maakte de opmerking, dat van de beste regtsgeleerde talenten in Engeland advies was ingewonnen om den naam vast te stellen. Hij stelde derhalve voor als verder amendement: "Deze Synode oordeelende, dat de aan deze Kerk gegeven titel het resultaat was van diepe geleerdheid en groote wijsheid, stelt zich met den tegenwoordigen titel tevreden." De Eerw. Eades secondeerde de motie, waarna de zaak werd uitgesteld tot den volgenden dag.—In de avondzitting had er een uitvoerige discussie plaats over eene motie van den Aartsdiaken van de Kaap, gekleed in de volgende vraag: "Hoe kan de Kerk het best haren invloed op hare jongere leden behouden?" Vereenigingen tot onderlinge verbetering en tot uitspanning werden aanbevolen en besproken, maar de Synode nam geen besluit daaromtrent.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DONDERDAG, 1 JULIJ.

IRRIGATIE.

De Raad ging in comité over deze bill. Na voorlezing van de bill werd zij zonder een enkele afkeurende stem afgedaan met hare schedulen zonder amendementen gerapporteerd, en daarop voor de derde maal gelezen en aangenomen.

TELEGRAAFLEENING.

De Commissaris van Openbare Werken stelde de tweede lezing dezer bill voor. Hij trad daarbij in bijzonderheden over de onderhandelingen, die er hadden plaats gevonden met betrekking tot de verschillende stations, meer bijzonder omtrent dat te Porterville, naar welke plaats eene zijlinie zou gelegd en daarmede £2000 uitgespaard worden.

De heer de Smidt ondersteunde de tweede lezing, die toen doorging met algemeene stemmen.

Daarna ging de Raad in comité, en toen de bill afgehandeld was, werd zij zonder amendementen gerapporteerd, voor de derde maal gelezen en aangenomen.

GRAAFF-REINETSCHE MUNICIPALITEIT.

Op voorstel van den heer Hutton werden eenige onbeduidende schrijffouten in deze bill verbeterd en de eenige clausule, die nog voor nadere overweging was aangehouden, geheel geschrapt.

De amendementen zullen Maandag in overweging komen.

KOPIJREGT OP TELEGRAPHISCHE DEPECHES.

Deze bill in comité behandeld wordende, maakte de President aanmerking over het oogenschijnlijk zeer langdurige tijdsverloop, binnen hetwelk geene partikuliere dépêche mag worden overgenomen, maar nadat de Commissaris van Openbare Werken de redenen had aangewezen, waarom die tijd op 120 uur bepaald was, trok de President zijne objectie in en de bill werd gerapporteerd zonder amendementen.

De Raad verdaagde tot Maandag.

WETGEVENDE VERGADERING.

WOENSDAG AVOND.

De heer Orpen zeide, dat als de regering niet belooven wilde een onderzoek in te stellen, hij zijne voorstellen niet zou terugtrekken.

De Kol. Sec. zeide, dat als de heer Orpen zijn voorstellen wilde terugtrekken, de regering verder onderzoek zou doen.

De heer Orpen wilde, dat de Kol. Sec. zijn belofte op schrift zou stellen.

De Kol. Sec. zeide, dat hij hoopte, dat de heer Orpen zijn woord zou gelooven; hij zou een onafhankelijk ambtenaar daarheen zenden om onderzoek te doen.

Daarop trok de heer Orpen zijn voorstel terug. De heer Orpen stelde daarop voor, dat zoodra als die personen, die geen kiesregt hebben, de regering zouden petitioneren om kiesregt, aan hun aanzoek aandacht zou worden verleend.

De heer Merriman hoopte, dat de heer Orpen dat zou terugtrekken. Hij wees op het belang van het beginsel in dat voorstel opgesloten.

De heer Orpen trok het voorstel terug en het Comité werd opgeheven.

OOST LONDON MUNICIPALITEIT BILL.

De heer Blaine stelde voor dat deze uitgesteld werd totdat een petitie omtrent deze zaak voor het Comité zou zijn gelegd. Aangenomen.

BRUG IN SOUTHEY'S PASS.

Het Huis ging in Comité over het bouwen dezer brug.

De heer Moodie zeide dat deze brug weggespoeld was, dat de brug in een publieken weg was, en dat er veel ongelukken gebeurden, ten gevolge van de afwezigheid van een brug. Hij vroeg om £800 voor dat doel.

De heer J. J. Barry sprak in denzelfden geest.

De heer Laing zeide, dat men niet voor te veel bruggen moest stemmen. Men had reeds £60,000 voor bruggen gestemd. De inspecteur had hem gezegd, dat de brug niet £800 maar £2000 zou kosten. Als de voorsteller zijn voorstel thans wilde terugtrekken, zou de regering hare aandacht op de zaak vestigen.

De heer Moodie zeide, dat een houten brug al was, dat vereischt werd. Hij zou zijn voorstel terugtrekken, als de regering het volgend jaar een voorstel daaromtrent wilde doen.

Het Comité werd daarop opgeheven.

GOURITZRIVIER BRUG.

Het Huis ging hierover in Comité.

De heer T. Barry zeide, dat hij reeds te voren over de zaak gesproken had. Jaren achtereen was de zaak reeds voor het Huis gebracht. In 1875 had het Huis £2700 gestemd voor een pont. Deze was een onmogelijkheid bevonden. In 1876 en 1877 waren ook voorstellen gedaan maar teruggetrokken omdat de regering beloofd had hare aandacht er op te vestigen. In 1878 en 1879 had de regering ook beloofd de zaak in het oog te houden. Dit was een werk van belang voor de geheele Kolonie. Het was op den grooten weg naar de oostelijke provincie. De rivier was gevaarlijk en werd gevuld door water, dat te Beaufort viel. Acht rivieren loopen er in, en de rivier was gevaarlijk omdat na een vloed de drift vol welzand was. Vele wagens gingen dagelijks door de rivier. Er was veel geld voor noodig, maar daar er acht rivieren in Riversdal waren, allen zonder brug, en dat distrikt ook geen spoorweg had, kon het geld wel gegeven worden. Het distrikt zou bereid zijn de brug te laten bouwen op het pond pond beginsel. Zijn distrikt was altijd zeer kalmgeweest maar nu wilde men de brug hebben en hij hoopte, dat het verzoek zou worden ingewilligd. Hij las uit de *Mosselbaai Courant* om te bewijzen hoe gaarne men de brug hebben wil, en hoe noodzakelijk zij was. Hij dacht dat het geld goed besteed zou zijn; het zou ook verlies van leven voorkomen; voorleden week was er nog iemand verdronken. Hij vroeg om £20,000 voor die brug.

De heer Robertson ondersteunde het voorstel, en de heer Fleming ook.

De heer Leonard dacht ook, dat de brug hoog noodig was.

De heer J. J. Barry dacht, dat £20.000 niet genoeg zou zijn. Zij zou waarschijnlijk £40,000 kosten, en het zou beter zijn, eerst de Vet-, Duivenhoks- en Kafferkuilsrivieren van bruggen te voorzien.

De heer Robertson was zeer verwonderd over de oppositie van den laatsten spreker. De Gouritzrivier is soms eene maand achtereen vol, en dan werd alle handel gestopt.

De heer Human zeide, dat de brug niet alleen een voordeel zou zijn voor Riversdale, maar voor de geheele Kolonie. Het was dwaasheid, in één adem te spreken van de Vetrivier en andere rivieren met de Gouritzrivier.

De heer Keyter wist ook bij ondervinding van de gevaren van de Gouritzrivier te spreken. Het had hem dikwijls verwonderd, dat de regering de Oranjerivier van bruggen voorzag en de Gouritzrivier liet liggen.

De heer J. J. Barry was niet tegen de brug, maar hij dacht, dat de andere rivieren, die hij genoemd had, eerst bruggen moesten hebben.

De heer Moodie zeide, dat als de Gouritzrivier in het Oosten was, zij reeds lang een brug zou hebben gehad. Al kostte de brug veel geld, de tol zou veel opleveren. Van Sir Lowry's Pass tot de Brakrivier was geen enkele brug buiten die over de Buffeljagtsrivier.

De heer Marais wilde, dat de regering informatie zou geven over de kosten.

De Kol. Secretaris zeide, dat hij bang was, dat na eenige dagen de regering zou beschuldigd worden van geldverkwisting. Hij zelf had onlangs de Gouritzrivier gezien en wist thans, dat de brug daar zeer noodig was. Riversdale was een belangrijk distrikt, en daar het niet spoedig een spoorweg zou krijgen, moest er iets voor worden gedaan. Hij dacht, dat de brug ten minste £30,000 en waarschijnlijk £40,000 zou kosten. Toch raadde hij aan, dat de brug zou gebouwd worden. Hij zou echter niet gaarne zien, dat een bepaalde som zou genoemd worden in het voorstel, maar dat de noodzakelijke onkosten zouden worden toegestemd.

De heer T. Barry nam dat amendement over.

De heer J. J. Barry wilde dat de brug zoo gemaakt zou worden, dat zij ook als spoorwegbrug zou kunnen dienen.

De heer Laing zeide dat dit laatste eene onmogelijkheid was.

De heer T. Barry zeide dat hij verkeerd verstaan was; het pond pond beginsel zou hier niet deugen, omdat het een publieke weg was, maar over andere rivieren zou Riversdale geen objectie hebben bruggen te bouwen op dat beginsel.

Het voorstel, zooals geamendeerd door den Kol. Sec., ging daarop door en het Comité werd opgeheven.

OLIFANTSRIVIER-BRUG.

De heer Goldschmidt stelde voor, dat het voorstel van het Comité, om de brug te bouwen, zou worden aangenomen.

Zonder discussie ging het door.

REGISTRATIE VAN GEBOORTEN.

De heer Fuller stelde de tweede lezing van deze wet voor.

De heer Watermeyer ondersteunde de tweede lezing.

De heer Robertson dacht dat het niet een vrijwillige maar een gedwongen registratie moest zijn.

De heer Brown dacht ook dat een vrijwillige registratie niets helpen zou.

De heer Solomon zeide dat deze de eenige kolonie was, waarin geen registratie was van geboorten, huwelijken en sterfgevallen.

De Kol. Sec. zeide dat de inboorlingen het eenig bezwaar opleverden. Hij zou echter de Bill van den heer Fuller ondersteunen.

De tweede lezing ging door.

PROFESSOR BRANFORD.

De heer de Wet zeide dat prof. Branford in 1876 een contract had aangegaan met de regering. Hij had zijn pligt gedaan en had voldoening gegeven en veel nut gedaan. Hij zou £700 per jaar en reisonkosten krijgen voor 3 jaren; en hij had reden om te verwachten, dat hij spoedig vermeerdering van £100 per jaar krijgen zou. Toen zijn 3 jaren bijna verstreken waren, werd hem Leeuwfontein aangeboden om daar te wonen en een model-boerderij op te rigten. Toen werd hem £1000 per jaar aangeboden, en dat bewees hoe hoog de regering met zijne diensten ingenomen was. Er ontstond toen een geschil tusschen den heer Laing en hem, omtrent de vermeerdering van £100 per jaar. Hij hoopte, dat de regering de correspondentie over dat punt ter tafel zou leggen.

De heer Fuller zeide, dat hij als Emigratie-Commissaris geraadpleegd was door de Kroonagenten over deze zaak. Hij had toen gehoord dat prof. Branford niet naar de Kaap wilde gaan, als hij geen uitzicht had op vermeerdering van salaris. Hij, spreker, had den Kroonagenten toen aangeraden hem die niet positief te beloven; zij konden echter aan de regering van de Kolonie aanbevelen hem een vermeerdering te geven; zoover hij wist was die aanbeveling gedaan.

De heer Laing zeide, dat hij het voorstel zou bestrijden. Den kroonagenten was gelast een veedocter uit te zenden voor £700. In Maart 1879 was zijn contract afgeloopen, maar men hield hem aan. Leeuwfontein zou toen worden gekocht en een paar dagen voor dat de zaak voor dit Huis kwam, zeide de professor dat hij naar Engeland wilde gaan op verlof, en dat hij meer salaris wilde hebben. Hij gaf spreker toen te verstaan, dat hij zou blijven in dienst van de Kolonie en daarop werd de plaats gekocht. Kort daarna zag hij hem weer en toen scheen het dat de professor niet wilde aanblijven, tenzij hij op de "fixed establishment" zou worden geplaatst. Toen eerst hoorde spreker van de vermeerdering van £100 per jaar. De kroonagenten hadden dat aanbevolen. Prof. Branfort zeide toen dat indien hij een votum van dankbetuiging zou krijgen van het Parlement, hij afstand zou doen van de £100. Spreker had toen geen overeenkomst met hem gemaakt voor een tractement van £1000. Weinige dagen later sprak hij weer van de £100 en van verlof voor afwezigheid. In dit laatste stemde spreker toe. Branford gaf hem toen een brief te lezen waarin hij zeide dat als hij niet op de "fixed establishment" kwam, zou hij bedanken. Daarop had spreker gezegd dat als hij dat wilde, dan moest zijn betrekking met de regering afgebroken worden. Onder de omstandigheden scheen het hem dat de heer Brandford geen aanspraak had op vergoeding.

De heer Merriman zeide dat daar hij de regering genoegen gegeven had en daar de kroonagenten hem beloofd hadden een additioneele £100 per jaar, twijfelde hij of hij niet tot vergoeding geregtigd was.

De heer Hofmeyr vroeg of de heer Branford kort na zijn aankomst met de regering gesproken had over die vermeerdering? (Kol. Sec.: neen.) Dan bewees dat volgens spreker, dat de heer Branford niet kon gedacht hebben, dat er zulk een verstandhouding was.

De heer Solomon zeide, dat het onwaarschijnlijk was dat de kroonagenten na hun brief aan Branford niets daaromtrent aan de regering geschreven hadden. Als zulk een brief bestond, dan was de heer Branford gerechtigd op vergoeding; want de regering hier had hem nooit het tegendeel gezegd.

De Kol. Sec. zeide dat de eenige vraag was, of de regering toegestemd had in het voorstel van de kroonagenten, en dat was het geval niet. Er was geen noodzakelijkheid om in Comité te gaan.

De heer de Wet zeide dat de brief van de kroonagenten in het Koloniale kantoor was. Hij zeide dat de heer Laing Leeuwfontein gekocht had zonder den heer Branford te raadplegen, en toen B. weigerde daarheen te gaan werd de heer Laing verstoord. De heer Branford was niet zeer gewillig naar de kolonie gekomen. Hij had veel er voor opgeofferd. Het was natuurlijk, dat de professor niet telkens was gaan vragen aan het koloniale kantoor om vermeerdering. Spreker had alle reden om een Comité te vragen om de zaak te onderzoeken en daarop te rapporteren.

De heer Hockley dacht ook dat een Comité hoogst noodzakelijk was, en het speet hem dat de regering zich zoo sterk er tegen verklaarde.

De Kol. Secr. zeide dat het alleen een questie was van een contract tusschen de regering en den heer Branford. Als iets gevonden werd in het koloniale kantoor dat bewees dat de prof. gerechtigd was op een som gelds, dan zou die hem worden betaald.

Het huis verdeelde over het toestaan van het Comité en de uitslag was dat 19 zich er voor verklaarden en 23 er tegen.

BEGROOTINGEN.

Het huis ging in Comité over de Begrootingen.

Nadat een paar hoofdstukken met weinige discussie afgehandeld waren, verdaagde het huis ten 11 ure.

DONDERDAG, 1 JULIJ 1880.

De Koloniale Secretaris zeide dat hij gisteren gezegd had, dat hij zou doen zoeken in het Koloniale kantoor naar de correspondentie tusschen Prof. Branford en het Gouvernement. Hij las de correspondentie, waaruit scheen te blijken, dat er geen belofte gedaan was van verhooging van salaris door de Regering, en de Regering had hem dit te verstaan gegeven.

HET PENSIOEN VAN SIR TH. SHEPSTONE.

De heer Scanlen vroeg, of een gedeelte van het pensioen van Sir Th. Shepstone betaald moest worden uit Koloniale fondsen, hoeveel, en voor welke diensten.

De Kol. Secr. zeide dat de diensten verrigt waren van 1836; toen was Sir Theophilus klerk en tolk van den Agent-Generaal. Deze betrekking behield hij tot 1839, toen werd hij bevorderd tot het agentschap van inboorlingen-stammen te Peddie, hij bleef dat tot 1844, en toen ging hij naar Natal.

OPROER TE KING WILLIAMSTOWN.

De heer Brown vroeg om het rapport van het Hof van Onderzoek omtrent de oproerige bewegingen van de C. M. R. te King William's Town.

De papieren zouden morgen ter tafel worden gelegd.

KIESREGT.

De heer Wood stelde voor, dat voortaan de leden van het Parlement bij (ballot) geheime stemming zouden worden verkozen. Hij zeide dat de leden voor de Kaapstad door omkooperij, enz. verkozen waren. (De Speaker riep hem tot de orde, en hij trok de woorden terug.) Hij wees op de nadeelen van kiesregt te geven aan Kaffers en andere inboorlingen. De Kaffer stond op dit punt thans gelijk met den rijksten man in 't land. Het stemregt was hier zoo laag gemaakt, omdat men vreesde, dat de Hollandsche stemmen de Engelsche zouden te boven gaan, daarom gaf men aan de zwarten het stemregt, hopende dat zij met de Engelschen zouden medegaan.

De heer Sauer zeide, dat de heer Wood bedoelde, niet zoo zeer om geheime stemming te verkrijgen, als het kiesregt te verhoogen. Hij dacht dat zulk een voorstel van de Regering komen moest. Onder het beginsel van geheime stemming was er thans in Engeland evenveel omkooperij als vroeger, maar thans was het moeijelijker de omkooperij uit te vinden.

De Kol. Sec. was voor het voorstel, omdat het de verkiezingen zuiverder zou maken. Al werd thans in Engeland meer geld bij de verkiezingen uitgegeven, dat geld werd niet aan omkooperij, maar aan andere zaken besteed. De inboorlingen zouden, langzamerhand, meer invloed uitoefenen op de electies, omdat steeds een grooter aantal van hen landeigenaars werd. Beiden, zwarten en blanken, konden worden omgekocht, maar de blanken schaamden zich ten minste er voor. Men zou eene meer verstandelijke electie krijgen als men de geheime stemming invoerde. In grootere steden zou geheime stemming goed beantwoorden, maar in de veldkornetschappen zou zij moeielijk gaan. Zulk een voorstel moest dus met zekere bepalingen worden voorgesteld. De Regering was voor het voorstel, maar het vereischte veel overweging, en op sommige plaatsen zou het zeer goed werken.

De heer Solomon was ook voor geheime stemming, maar dacht ook dat zij alleen in de grootere plaatsen zou beantwoorden. Als men alleen de stem van hen zou aannemen, die hun naam schrijven konden, dan zouden niet alleen zwarten, maar ook vele blanken uitgesloten worden. Het zou echter moeijelijk gaan om de geheime stemming voor de kiezers van leden voor den Raad in te voeren, daar zoovelen het "plumping" stelsel niet verstaan. Het zou beter zijn, dit stelsel eerst in te voeren in een paar van de grootere steden, dan kon men zien hoe het werkte. In Engeland had men het ingevoerd, omdat de landeigenaars zooveel magt hadden, en dat was hier niet het geval. De Boerenvereenigingen oefenden hier een grooten invloed uit. Spreker beschouwde dit niet als een kwaad; het was goed dat de massa knappe leiders volgde. De zwarten en de Kaffers volgden altijd den raad van blanken in de keus van hun kandidaat. In gedeelten alleen door Kaffers bewoond, zou een laag kiesregt volstrekt niet deugen.

De heer Mijburgh dacht, dat er geen heil te wachten was van dat voorstel. Het eenig redmiddel was, het stemregt te verhoogen. De knapste man in dit huis zou geen kans zou hebben tegen aap, als men hem, spreker £1000 gaf om uitedeelen onder het volk. Daar de gekleurde klasse het overhand had, moest men een hooger stemregt hebben.

De heer Hofmeyr geloofde ook niet veel in dat voor-

ZIE BIJVOEGSEL.

40 Extra Vette Slagtossen en Koeijen.

Op Dingsdag den 6 Julij a.s.,

ZULLEN Opgemelde Ossen publiek verkocht worden uit de MARKTKRAAL, te Wellington. Zij zullen zeker present zijn.

J. S. MARAIS & Co.

Paarl, 29 Junij 1880.

WELLINGTON.

Publieke Verkooping

VAN

Vaatwerk, Boerderijgereedschap, Huisraad, Struisvogels, enz., enz.

DE Ondergeteekende, zijne plaats uit de hand verkocht hebbende en zich van zijne geheele beslommering wenschende te ontdoen, zal op

Donderdag, 8 Julij aanst.,

'S MORGENS TEN 10 URE PRECIES,

publiek laten verkoopen op de plaats "GROENFONTEIN," te Wagenmakersvallei, al zijne

Losse Goederen,

ALS:—

KELDERGEREEDSCHAP.

8 Stukvaten van 6½ en 7 Leggers
6 Kajatenhouten Knipen met Deksels
1 Wijnpomp compleet
Trap- en Onderbalies
5 Leggers
8 Pijpen
1 Azijnvat met Azijn
Halfamen en Ankers
Emmers, Trechters, Kranen, enz.

BOERDERIJGEREEDSCHAP.

1 Zes halfaams Brandewijnketel, met Koelvat en Slangen
1 Molwagen op Veren
1 Open Kar do.
1 Dogkar in de beste orde
1 Kapkar op Veren
1 Paar Engelsch Leder Tuigen, gemaakt door CRIGHTON (geheel nieuw)
1 Paar Beestenvel Tuigen
1 Paar do. Voortuigen
Lange Zwingels en Riemen
Een Groote Pot
Graven, Pikken, Schoffels, Vorken, Zagen, Bijlen, Wijngaardmessen, Boren en Omslag, Manden, Zakken, Stellaadjes, enz.

VOORTS,

8 Zakken Koren
25 Do. Haver en Garst
Mielies, Boontjes, Patattas, Akers
8 Zakken Zout, Kaf, Stroo en een lot gezaagd Hout.

HUISRAAD.

De gewone Voorkamer, Eetkamer en Slaapkamer Meubelen, zoo als Mahoniehouten, Ronde en andere Tafels, Mahoniehouten Stoelen, Sofas en Kleederkasten, Houten Ledekanten, Vederen Bedden, Mahoniehouten Buffet, Glas- en Aardewerk, 1 Staande Klok, 1 Weerglas, 1 groote Paraffine Stove, een Tapijt voor een Voorkamer, Keukengereedschap, en alles wat verder in een welingerigte huishouding noodig is.

LEVENDE HAVE.

1 Paar groote sterke uitmuntende Karpaarden (Kastanjekleur).
2 Melkkoeijen en 2 Kalvers van melkgevend ras
10 Varkens, een waarvan geschikt voor den Slagter.

STRUISVOGELS.

4 Paar afgekampte Struisvogels. Daar verscheidene van die Paren reeds aan 't paren waren, en eenige eijeren gelegd heben is het bijkans zeker dat zij allen in den eerstkomenden Broeitijd aan 't leggen en broeijen zullen gaan.

JACOBUS J. MALAN J. F.zn.

Wellington, 24 Junij 1880.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

Wellington.

80 Groote ette Slagtossen.

Op Maandag, 12 Julij,

NA AANKOMST VAN DEN EERSTEN TREIN,

ZULLEN bovengemelde OSSEN publiek worden verkocht, uit de Marktkraal.

J. D. DE VILLIERS, A. zn.

Wellington, 28 Junij 1880.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslgaers.

WELLINGTON.

2 Paar Roodbruine Gedresseerde Karpaarden, 3 jaar oud
50 Groote Vette Slagtossen en Koeijen.

Op Dingsdag, den 13 Julij,

NA AANKOMST VAN DEN EERSTEN TREIN,

ZULLEN bovengemelde Ossen en Paarden publiek worden verkocht, uit de Marktkraal. De Paarden zijn de aandacht van liefhebbers waardig, zijnde zij volkomen egaal.

VAN DER MERWE & MARAIS,

Wellington, Junij 1880.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

STRUISVOGELS! STRUISVOGELS!

Belangrijk voor Struisvogelboeren.

Vele Struisvogelboeren hebben zware verlies zien omdat hunne Vogels sterven, terwijl bijna alle bezwijken tengevolge van ziekten ontstaan door

WORMEN

(welke schier iedere Vogel meer of min heeft), en daarom achten de Ondergeteekenden, uitvinders en Eigenaars van

POCOCK'S ANTHELMINTISCHE (of worm) OLIE

Voor Wormen en Verstoppingen in Struisvogels,

het zich ten pligt hen, die gelijden hebben en waarschijnlijk nog zullen lijden door verliezen in hun voorraad, bekend te maken met de wonderbare uitwerkselen dezer Olie op Vogels, die lijden.

Een of twee Doses zullen gewoonlijk genoeg zijn een volkomene genezing te bewerken, door alle obstructie en ieder kwaad, uit Wormen ontstaande, uit te drijven. Deze Olie heeft de kracht om dadelijk de Wormen, die in het ligchaam zijn, te doden, en zij doodt en neemt ze niet alleen weg, maar verbetert tevens op zigtbare wijze de gezondheid van den Vogel. Zij is goed zoo wel voor *oude* als *jonge* Voge's, en daar laatstgenoemde meer bijzonder aan *Wormen* onderhevig zijn, is het de pligt van de eigenaars ze een Doses in te geven zelfs voor dat eenige teekenen zich voordoen, gedachtig aan de les: "Het is beter eene kwaal voor te komen dan die te genezen." Wanneer de Olie eerst in het gestel is, verkrijgt de Vogel een bloei en glans tot nog toe onbekend, en wordt het onmogelijk voor de Wormen voort te telen of te bestaan.

Ten einde den Struisvogelboer een goed denkbeeld te geven, wanneer de Vogels lijden aan *Wormen* of *Verstopping*, zal hij aan ieder der volgende teekenen terstond kunnen zien dat uitstel gevaarlijk is, en dat, tenzij hij den Vogel eene Dosis van deze Olie toedient, hij in alle waarschijnlijkheid hem verliezen zal.

Indien de Vogel ziek is, zal hij zeer rusteloos, dof en slaperig zijn, en tevens gebrek hebben aan eetlust, soms afgewisseld door een verslindenden honger, duizeligheid, jeuking, dorst, en geheel ziekelijk voorkomen, hardlijvigheid, slijmerigen afgang soms met kleine draadachtige wormen, enz., enz. Het is niet noodig er bij te voegen, dat de voorgaande teekens snel en zeker toenemen, en dat zij leiden tot den spoedigen dood van den Vogel, als de ziekte niet spoedig gekeerd wordt.

In het aanbevolen dezer Olie, *als het eenige veilige en zekere geneesmiddel*, houden zich de eigenaars overtuigd van hare deugdelijkheid. Zij is veel gebruikt met wezenlijk wonderbare uitkomsten, in verscheidene van de belangrijkste Struisvogeldistrikten in de kolonie; en van alle kanten worden zeer aangename en voldoende berigten aangaande het gebruik daarvan ontvangen. Een heer (de eigenaar van zestig volwassene Struisvogels) deelt ons mede: "Op een dag verleden week werd een mijner fraaiste Voge's ziek, en 's nachts gaf ik hem eene Dosis Croton Olie. Den volgenden morgen vond ik hem dood. In den loop van den dag werd een ander fraaije Vogel ziek, en daar men mij aanbevolen had een proef te nemen met "POCOCK'S ANTHELMINTISCHE OLIE," gaf ik hem tegen den avond een volle Dosis. Den volgenden dag gaf de Vogel teekenen van wezenlijke beterschap, en in den loop van weinige uren, was hij weder volkomen hersteld. Ik ben zoo in mijn schik met den uitslag, dat ik nu een Dosis wil geven aan elk mijner zestig Struisvogels."

Het volgende verscheen in de *Argus* van den 17den April:—

EEN KOSTBAAR GENEESMIDDEL.—De heer J. H. MALAN schrijft uit Wellington aan de *Zuid Afrikaan*:—"Ik ben gedurende vele jaren een Vogelstruisboer geweest en heb verscheidene kostbare Vogels verloren, aan hetgeen men "Verstopping" noemt. Ik heb alle middelen te vergeefs geprobeerd. Onlangs hoorde ik van een nieuw geneesmiddel, de "Anthelmintische Olie," bereid door POCOCK & Co. Ik liet een flesch uit de stad komen en vond weldra gelegenheid de Olie te proberen. Een mijner Voge's krijgt de bovengenoemde ziekte. Ik gaf hen een half wijnglas vol en kort daarna loosde het dier eene hoeveelheid water en zand, zooals een Vogelstruismaag slechts kon bevatten. Daarna begon het weer te eten en bleek geheel genezen.

Elandskloof, distrikt Paarl, 21 Feb. 1880.

Den Heeren J. P. POCOCK & Co., Kaapstad.

WAARDE HEEREN,—Ik heb de eer u te berigten, dat uw "Anthelmintische Olie" meest werkdadig werkte, om die Vogels te genezen, aan welke ik de Olie toediende. Ik beschouw deze Olie als een uitstekend geneesmiddel en wanneer de aanwezigheid van Wormen, *voornamelijk van den Lintworm*, slechts *vermoed* wordt, dient een Dosis dezer Medicijn gegeven te worden, daar Struisvogels allen min of meer aan die kwaal mank gaan.

Ik ben, enz.,

D. J. PENNEY.

Klapmuts, 8 April 1880.

Den Heeren J. P. POCOCK & Co., Kaapstad.

WAARDE HEEREN.—De kracht van de "Anthelmintische Olie," die gij voorgeschreven hebt als een geneesmiddel voor Vogelstruisen, die aan ziekten lijden, veroorzaakt door Wormen, is ten volle bevestigd. Na een naauwkeurige proefneming met uwe Olie, ben ik blijde u de gunstigste getuigenis te verstrekken wat hare werking betreft.

Ik ben, enz.,

D. W. H. WESSELS.

De Dosis voor een volwassen Vogel is twee Eetlepels vol of een Half Kelkje 's avonds, hetzij als drankje of als pil opgemaakt met broodkruimels of zemels; voor Kuikens is de helft genoeg.

Verkocht in bottels, bevattende 12 VOLLE DOSES, voor 10s. per bottel, en alleen toebereid door de uitvinders,

J. T. POCOCK & CO.,

Pharmaceutische en Hemæpathische Chemisten en Droogisten in het groot.

No. 6, KORTEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

N.B.—Zorg dat gij het echte artikel krijgt. Iedere Bottel heeft een label er aangehecht, met onzen naam en ons adres en de kurk is insgelijks bedekt met een strook met den naam er op van J. T. POCOCK & Co., Kaapstad.

☞ *De Bottel moet goed worden geschud, eer dat de Olie gebruikt wordt.*

H. E. RUTHERFOORD & BROEDER,

ST. GEORGESTRAAT No. 20,

ONTSCHEPEN THANS UIT DE

"BARON ABERDARE:"

Schotsche Kar-assen, 1¾d. tot 2½d.	Patente Rose Spijkers
Patente Mail-assen	Eleys Slaghoedjes
Karveren	"Guests" en "Crown" Hoefijzers
Negerpotten	voor Paarden
Kampovens	Wagen- en Rijtuigligters
Heerenzadels	Timmermans Randsloten
Lyndon's Graven	Patente Hangsloten
Parker's Graven	Gegalvaniseerde Emmers
Foster's Graven	Raamlijnen.
Heiningdraad	

En hebben in voorraad:

EEN

Groot assortiment algemeene IJzerwaren.

H. E. RUTHERFOORD & BROEDER.

EQUITABLE,

Zee- en Brandassurantie Maatschappij,

ADDERLEYSTRAAT, KAAPSTAD.

DEZE Maatschappij, besloten zijnde de Zaken van hare Brandassurantie uit te breiden, is voornemens Agenten in de Buitendistricten aan te stellen, en zal aanzoeken inwachten van al degenen, die genegen zijn zoodanig Agentschap op zich te nemen.

J. P. HERMAN, Secretaris.

Kaapstad, 15 Julij 1879.

GRAVEN! GRAVEN! GRAVEN!

DE WAAL & DE KOCK

ONTSCHEPEN THANS:

GRAVEN—Parks, Kaapsche, Diamant-Staal, Shamrock, Gegoten Staal
GRAVEN—Ward & Payne's, Zijstroppen, en Instrek
GRAVEN—Lyndon's
DELFVORKEN met 4, 5, 6 Tanden
SCHOPPEN met Vierkante en Ronde Punten
BOSCHPIKKEN, PIKKEN,

ALSMEDE EEN GROOT ASSORTIMENT

Algemeene IJzerwaren en een groote partij extra goede Wijngaardmessen.

MAGAZIJN VAN GROOT- EN KLEINHANDEL,

ST. GEORGESTRAAT,

NAAST DE UNION BANK,

DE WAAL & DE KOCK.

COMMERCIAL

Zee- en Brandassurantiemaatschappij.

OPGERIGT 1855.

HOOFDKANTOOR: ADDERLEYSTRAAT, KAAPSTD.

KAPITAAL, £50,000 STERLING.
RESERVEFONDS, £35,780 do.

DIRECTEUREN:

WM. BERG, Voorzitter.
JOHN E. MAXWELL, Vice Voorzitter.

MICHAEL BARRY,
H. C. VAN BREDA,
D. P. KRYNAUW,
P. MARAIS,
J. J. DE VILLIERS, D. A.zn.,
C. J. M. VOS,
L. WIENER.

BRANDAGENTUREN:

ALIWAL NOORD—SAUER & CALDECOTT.
BEAUFORT WEST—A. Y. MATHEW.
CALEDON—C. J. N. DEMPERS.
CALVINIA—J. C. TRUTER.
CERES—W. F. STAMPER.
OOST LONDEN—T. H. VENN & Co.
GRAHAMS TOWN—Graham's Town Fire and Marine Assurance Company.
HEIDELBERG—D. P. MARAIS.
KIMBERLEY—B. CROWDER.
MALMESBURY—SMUTS, LOUW & Co.
MOSSELBAAI—PRINCE, VINTCENT & Co.
MOZAMBIQUE—J. A. CAMPOS.
PAARL—P. F. DE VILLIERS
PORT ELIZABETH—Guardian Assurance.
RICHMOND—A. P. DE VILLIERS.
RIVERSDALE—G. REITZ.
ROBERTSON—J. J. GEERINGH.
SWELLENDAM—T. W. DANIEL.
TULBAGH—H. FAGAN.
UITENHAGE—Executeurskamer.
VICTORIA WEST—J. B. AURET.
WELLINGTON—COATON & LOUW.
WORCESTER—BERNARD & LANDSBERG.

Assurantie tegen Brand op alle soorten van Eigendommen in de Kaapkolonie.
Matige Prijzen, Ontwijfelbare Securiteit, Prompte en Liberale Betaling van Vorderingen.

A. BROOKE SMITH, Secretaris

KENNISGEVING.

DE Algemeene Handelsbezigheid door ons gedreven, is van af heden overgemaakt aan de heeren P. A. SMUTS & A. C. KOCH, Jr. Terwijl wij het publiek dank zeggen voor de ruime ondersteuning ons verleend, nemen wij de vrijheid onze opvolgers aan hen te recommandeeren.

SMUTS, LOUW & Co.

Malmesbury, 1 Julij 1880.

Verdere Kennisgeving.

MET referte tot bovenstaande Advertentie gelieve het Publiek van Malmesbury, enz., kennis te nemen, dat bovengemelde Bezigheid zal worden voortgezet onder den Stijl van

SMUTS & KOCH.

En de Ondergeteekenden vertrouwen, dat door verdere goede en eerlijke behandeling, zij de ondersteuning en het vertrouwen in de vorige Bezitters gesteld, voortdurend zullen genieten.

P. A. SMUTS,
A. C. KOCH, JUNR.

Malmesbury, 1 Julij 1880

Lever en Maagkussen van Holman

EENE ZEKERE KUUR VOOR LEVERZIEKTEN SLECHTE SPIJSVERTERING

DYSPEPSIE
GALOPWELLING
BUIKLOOP
GEELZIEKTE
RHUMATISME
VERSTOPPING

DIT KUSSEN GENEEST DOOR MIDDEL VAN OPSLORPING.

HET is de beste geneesheer der wereld voor de Lever, de Maag, de Milt en Koorts. Honderdduizenden kunnen hiervan getuigen. Beproef er een en word overtuigd.

HET LEVERKUSSEN VAN HOLMAN heeft meer genezingen bewerkt, warmere vrienden verworven en is spoediger in gunst geraakt, dan al de Behandelingswijzen der Wereld bij elkander. Meer dan 1,000,000 levende Getuigen kunnen de Waarheid der Verzekering bevestigen.

EENIGE AGENTEN:

SCHADE & Co., De Kolonnade, Groenteplein Kaapstad.

Pamflet met volledige Bijzonderheden, Getuigschriften enz. te verkrijgen op aanzoek.

Den Heeren SCHADE & Co.

Klipfontein, Ventersburg, 16 April 1880.

Mijne Heeren, Ik ben blijde u te melden dat ik uw HOLMANS LEVERKUSSEN beproefd heb Door het dragen van hetzelve gedurende 17 dagen, nadat ik ruim 30 jaren geleden had aan een zwakke maag, ongesteldе lever en asthma, ben ik in dien korten tijd als vernieuwd van kracht en geheel hersteld. Ik beveel ieder mensch die ook van een ziek gestel is hetzelve aan.

Uw Dw. Dienaar,
D. P. v. D. HEEVER.

SPADEN, SCHOPPEN, VORKEN.

L. H. TWENTYMAN & CO.

ONTSCHEPEN THANS:

SPADEN—Kaapsche, Diamant, Lyndon, enz.
SCHOPPEN—Gegoten Staal, met en zonder Ronde Punten
VORKEN " " Mest, Stal en Hooi
IJZER—Staaf en Bos, in Stafford en Scrap
Do. Hoepel en Plaat, alle maten
HEININGDRAAD—Gegalvaniseerde Gevlochten en Enkele Bessemer Staal, en Getemperd IJzer
STANDAARDS voor do.
GEGALVANISEERDE DAKGOTEN, REGENPIJPEN, VORSTEN, KOPPEN en VOETEN voor do.
POTTEN, PANNEN, IJZEREN WIELPLATEN, do. NAAFPENNEN, VERF en OLIEWAREN;

En hebben altijd voorhanden een groot assortiment

Assen, Veeren, en Algemeene IJzerwaren.

MUTUAL
Levens Assurantie Maatschappij
VAN DE
KAAP DE GOEDE HOOP.

Kennisgeving aan Leden.

KENNIS WORDT BIJ DEZE GEGEVEN, overeenkomstig de Acte van overeenkomst der Maatschappij, dat de VIJF-ENDERTIGSTE JAARLIJKSCHE BIJEENKOMST gehouden zal worden

Op Maandag, 2 Aug. a.s.,

'S MIDDAG, TEN 12 URE,

In de Zaal der Maatschappij, tot het ontvangen van een Rekening en Staat van de aangelegenheden en zaken der Maatschappij, opgemaakt tot 31 Mei 1880; om drie Directeuren te kiezen in de plaats van hen die aftreden, alsmede voor de aanstelling van twee Auditeuren en voor andere algemeene zaken.

Overeenkomstig de voorzieningen van de Acte van Overeenkomst der Maatschappij, zullen de Directeuren tot 3 uur op DONDERDAG, 8 JULIJ, nominatien ontvangen ter aanvulling van de vacaturen, ontstaan door de aftreding bij beurtwisseling van de volgende Directeuren, tew.:—De Heeren ARDERNE, MUNISON en MANUEL, die allen herkiesbaar zijn.

Op last der Directie,

J. C. GIE, Secretaris.

Kaapstad, 23 Junij 1880.

Verloren of Gestolen,

IN den nacht van den 22 Junij, een Zwarte Newfoundland Hond, met Gele Pooten en luisterende naar den naam van "WATCH".

Heeren bij wie zoodanige hond moge komen aanloopen, gelieven aan den ondergeteekende er aan kennis te geven, door wien alle billijke kosten met dank zullen betaald worden.

J. J. BURNARD,
Kerkstraat, Stellenbosch.

KENNISGEVING.

Paarlsche Afdeelingsraad.

Belasting voor Hoofd- en Afdeelingswegen.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving, dat de Afdeelingsraad van de Paarl op heden op de Onroerende Goederen in deze Afdeeling eene Belasting heeft vastgesteld en geheven van Een Penny per Pond Sterling voor de dienst der Hoofd- en Afdeelingswegen, volgens Artikel 38, Wet No. 9 van 1855; en dat de eene helft der opbrengst van gezegde Belasting zal worden gewijd aan de dienst der Hoofdwegen, en de andere helft aan die der Afdeelingswegen, overeenkomstig Artikel 9, Wet No. 10 van 1880; en verder, dat deze Belasting verschijnen en ten Kantore van den Ondergeteekende betaalbaar zijn zal op den 1sten dag van Augustus 1880.

J. F. P. PEROLD,
Secretaris

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Paarl, 15 Junij 1880.

SPECIAAL BERIGT.

J. D. DE VILLIERS & CO.,

COMMISSIE EN ALGEMEENE AGENTEN,

Kerkplein, Worcester,

NEMEN aan alle soorten van Produkten te koopen of te verkoopen, zoo als Graan, Wol, Vellen, Wijn, Brandewijn, Struisvederen, enz., enz., enz.

Indien vereischt zullen voorschotten worden gedaan op alle Goederen, welke hun ten verkoop mogen toevertrouwd worden.

Eene Publieke Verkooping van Vogelstruisvederen zal op den eersten Donderdag van elke maand plaats vinden, te beginnen den 8sten Julij eerstkomende, ten Kantore van de heeren afslagers F. L. LINDENBERG & Co., te beginnen precies ten 2 ure n.m.

N.B.—Uitbetalingen Contant.

Aanzoeken voor jonge Struisvogels, 3 maanden oud, kunnen dadelijk worden gedaan, gewaarborgd door geen Broeimachines te zijn uitgebroeid, ten Kantore van

J. D. DE VILLIERS & Co.,
Comm. en Algem. Agenten

Worcester, 3 Junij 1880.

Wellington.

DE Ondergeteekende maakt bekend, dat hij den Voorraad **BOEKEN** van den heer E. C. LE ROUX overgenomen heeft en den Boekhandel zal voortzetten.

D. J. MALAN. JAC. ZN.

Kerkstraat, Wellington.

Vogelstruisvederen.

DE Ondergeteekende koopt iedere hoeveelheid STRUISVEDEREN.—Is te vinden op Kantoor van 8 uur v.m. tot 5 uur n.m.

E. G. ASPELING.

No. 20, Burgstraat.

Weggeloopen,

VAN de Plaats "STIKLAND," nabij Durban Statie, tegen het einde van Mei ll., **12 LAMMEREN.**

Heeren Schutmeesters en anderen, bij wien zij mogen komen aanloopen, worden vriendelijk verzocht kennis te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

M. LOUW.

Stickland, 2 Julij 1880.

Isaac Horak de Villiers,

Prokureur, Notaris Publiek, Conveyancer en Gezworen Translateur bij 't Hoog Gerechtshof.

Kantoor:—St. George's Kamers, St. Georgesstraat, Kaapstad.

Gedrukt bij SMUTS & HOFMEYR, N. Kasteelstraat, Kaapstad.

Bijvoegsel tot de "Zuid-Afrikaan van Zaturdag, 3 Julij 1880.

stel en in omkooperijwetten. In de grootste steden zou de geheime stemming het slechtst werken. Zij die het meest omkoopen, slagen het best. In de stad brengt men een zwarte man in een stemplaats, omringd door vele agenten, en als de agent die binnen is een zwarte niet kent kan men hem nooit weer herkennen; of hem lastig vallen over de wijze waarop hij gestemd had. Het is mogelijk dat men in de buitendistrikten stemmen zou kunnen krijgen door bangmakerij, en daar juist wilde men voor het tegenwoordige de geheime stemming niet invoeren. Hij geloofde niet dat er gevaar was dat Kaffers ens. als leden van het Parlement zouden worden gekozen. De zwarten waren ook zoo ver niet gevorderd om daarnaar te trachten. En als een zwarte zich kandidaat stelde, zou hij geen stemmen krijgen van zijn zwarte medebroeders.

De heer Leonard zeide dat men eerst moest vragen of in deze kolonie het kwaad bestaat, waartegen het voorstel gericht is. Hier bestaat geen bangmakerij en stemmen en omkooperij, bestaan alleen in grootere steden. Voor zijn twee electies waren geen 5 shillings uitgegeven behalve in advertentien ens. De geheime stemming helpt niets tegen omkooperij; dat is in Engeland gebleken. Ook heeft de geheim stemming een slecht zedelijke uitwerking. Hij zou tegen het voorstel stemmen.

De heer Sprigg stelde als amendement voor, dat het noodig was, een begin te maken met geheimstemming, en dat de regering in het reces zijn aandacht er aan wijden zou.

De heer Merriman dacht dat de verhooging van het kiesrecht een te belangrijke questie was om op zulk een wijze te worden ingevoerd. Hij raadde den voorsteller aan, zijn voorstel in te trekken. Als de regering wilde, dan kon zij in het volgend jaar een voorstel doen.

De heer Lewis hoopte dat de regering hare aandacht zou geven aan de poging om de verkiezingen meer zuiver te maken. Te Kaapstad was verbazend veel omkooperij gepleegd door de agenten van verschillende kandidaten.

De heer Fuller stelde voor als amendement, dat de regering gedurende het reces stappen zou nemen om meer zuivere verkiezingen te doen plaats hebben, en het kiesregt te verhoogen.

De heer Wood was met het antwoord van de regering tevreden, en hij trok zijn voorstel toen in en hoopte dat de heer Fuller zijn amendement ook zou intrekken.

De heer Kirkwood secondeerde het amendement van den heer Fuller.

De heer Solomon zeide dat het amendement, van den heer Fuller de strekking had om een gevoelen uit te spreken, dat het kiesrecht moest worden verhoogd, en daarvan had het huis geen kennisgeving gehad.

De heer Fuller zeide, dat hij het Huis niet wilde verbinden tot het uitspreken van een oordeel, dat het kiesregt moest worden verhoogd. Hij wilde alleen de aandacht van de regering er op vestigen.

De heer Sauer hoopte ook, dat de heer Fuller zijn amendement zou terugtrekken. Spreker was op zulk eene discussie niet voorbereid. Van zulk een belangrijk voorstel moest worden kennis gegeven. Het gevoelen van constituenten moest ook eerst worden gevraagd.

De heer Hofmeyr zeide, dat de heer Fuller misschien zou willen amenderen, zonder iets er in te zeggen van verhooging van kiesregt.

De heer Fuller zeide, dat hij zijn amendement zou terugtrekken en later een resolutie zou voorstellen.

STELLENBOSSCHE PUBLIEKE SCHOOL.

De heer Mijburgh stelde voor, dat het Huis in comité zou gaan over het voorstel, dat de Regering een verdere som van £ —— zou geven voor de Stellenbossche Publieke School. Hij zeide, dat dit geen lokaal werk was, maar een waarin geheel Zuid Afrika belang had. Men wilde daar een college bouwen. De Regering had Stellenbosch nog nooit met zijne gebouwen geholpen en daarom had het nu aanspraak er op. Andere plaatsen hadden geld gekregen en daarom vroeg hij nu om geld ook voor Stellenbosch. De college-gebouwen zijn nu te klein geworden en daarbij had men hulp van de Regering noodig. 300 Leerlingen waren in die school en daar de geheele kolonie er bij profiteerde, had hij regt om hulp te vragen. Stellenbosch had ook besloten een landbouwkundige school op te rigten, en daarvan zou Stellenbosch de helft betalen. Hij hoopte, dat het geld niet zou worden geweigerd. Te Stellenbosch waren velen opgeleid die thans hooge betrekkingen bekleeden.

De heer Reid sprak tegen het voorstel, op grond dat het een ongelukkig precedent zou zijn. De geheele kolonie zou hetzelfde vragen als Stellenbosch, als men dat verzoek inwilligde. Geen geld is ooit te voren gegeven voor gebouwen. Het speet hem, dat hij niet er voor kon stemmen, omdat hij wist, dat men te Stellenbosch veel over had voor scholen. De Stellenbossche scholen kregen reeds meer dan £1000 per jaar.

De heer Louw vroeg, waarvoor het geld, was of het slechts voor één of voor elk jaar was.

De heer Merriman zeide, dat hij altijd geld geweigerd had voor dergelijke instellingen. Als men een landbouwkundige school te Stellenbosch voor de kolonie wilde stichten, dan moest de Regering om het geld voor dat bepaald doel vragen en dan zou het worden toegestaan. Het Grey-instituut zou zeker ook geld vragen als Stellenbosch het kreeg. Hij zou buiten stemming blijven.

De heer Hofmeyr zeide, dat men precies praatte alsof een dergelijke zaak thans voor het eerst voor het Huis kwam. Nog gisteren avond had men £1500 gestemd voor een dergelijk doel. Als andere plaatsen even goede redenen konden aantoonen waarom zij geld moesten krijgen als Stellenbosch, dan zouden zij ook regt hebben op eene som gelds; maar zulke redenen zouden al heel moeijelijk te bewijzen zijn. Immers van de 50 A.B. studenten in de gansche kolonie komen 31 van Stellenbosch en de overige 19 van de rest van de kolonie. Stellenbosch had dus betere aanspraak dan eenige andere plaats. Deze is een geheel en al koloniale instelling. Er is een college met 69 studenten. Als men de eerste klasse scholieren van de eerste klasse school er bij voegt, dan zijn er 90. In de eerste klasse school waren er 157, en in de lagere school 79. Het gansche instituut bezat 305 leerlingen, omtrent tweemaal zooveel als ieder ander instituut voor hooger onderwijs in de kolonie. Het Stellenbossche college heeft betere vruchten gedragen dan eenig andere school: 63 meer leerlingen hadden matriculatie, 8 het B.A. en 1 het M.A. examen gemaakt, en zij hadden tallen van Universiteits-prijzen gewonnen, welke hij specificeerde. De inrigting was nog steeds aan het groeijen. In 1873 waren er slechts 120 studenten in de school en thans 159. Hij toonde aan, dat de scholieren van verschillende plaatsen van de kolonie kwamen. Twee of drie jaar geleden werd aan de Zuid Afrikaansche College £400 gegeven, hetgeen de renten is van £7000. Stellenbosch zal £4000 geven en zij verwacht £3000 van de Regering. Het plan bestond niet om een landbouwkundige school op te rigten, maar om een departement te wijden aan landbouwkundige chemie. Hij las uit de laatste speech van Dr. Dale, die ten voordeele van een grootere gebouw gesproken had. Beter dan een landbouwkundig college zou eene school beantwoorden waarin ook die takken van wetenschap onderwezen werd, die voor den landbouw vereischt worden. Als andere plaatsen een even regtvaardige aanspraak als Stellenbosch konden aantoonen, dan zou hij daarvoor ook stemmen.

De heer J. J. Barry ondersteunde het voorstel.

De heer Solomon had niets te zeggen tegen de aanspraak van Stellenbosch. Hij wist, dat daar veel gedaan was voor onderwijs. Maar hij kon niet vergeten, dat men reeds gisteren avond £1500 voor Stellenbossche scholen gestemd had, en was dat niet genoeg voor één jaar? Hij was ook bevreesd, dat vele dergelijke aanzoeken zouden worden gedaan, als dit geld gegeven werd.

De heer Brown was blij, dat de Stellenbossche scholen zooveel goeds gedaan hadden, maar hij kon niet inzien, welke speciale aanspraak die plaats had op de gevraagde som.

De heer Irvine zeide, dat men dat geld op het pond voor pond beginsel wilde hebben, en daarom zou hij er voor stemmen.

De heer Kirkwood sprak voor het voorstel, omdat de geheele kolonie profiteerde bij de Stellenbossche scholen.

De heer Molteno dacht ook, dat Stellenbosch het geld verdiende.

De heer Marais had niets tegen het comité, maar wilde zich niet verbinden om in comité er voor te stemmen. Stellenbosch was reeds zeer liberaal behandeld. Nergens anders had de Regering geld willen geven voor schoolgebouwen. Er moet een algemeene regel gevolgd worden. Stellenbosch kon niet bestaan zonder de instellingen van onderwijs en het had er dus voordeel van. Juist kleinere plaatsen moesten liever geholpen worden. Het zou een gevaarlijk precedent zijn. Hij sprak niet, zoo omdat hij afgunstig was op Stellenbosch. De Paarl was zoo dicht bij Stellenbosch, dat de Paarl ook er bij prefiteren zou.

De heer Lewis sprak tegen het voorstel.

De Koloniale Secretaris zeide, dat elk geval op zichzelf moest worden beoordeeld. Reeds maanden geleden had men de zaak voor zijne aandacht gebragt. Hij kon toen nog niet zeggen, of er geld genoeg zijn zou voor dat doel. Hij had echter toegestemd £1500 op de Begrooting te plaatsen voor Stellenbosch. Hij dacht, dat het Huis £3000 te veel zou achten. Stellenbosch had reeds veel gedaan uit zijn eigen zak. Aan de deputatie had hij gezegd, dat zij naar het Huis moest komen, en als zij het Huis kon overtuigen, dan zou de Regering geen objectie hebben. Bovendien heeft de kolonie nu het geld; dit was ook het begin van een landbouwkundige school, en men kon zien hoe het werkte en of latere uitbreiding noodzakelijk was. Als het geld niet gegeven werd, zou het gebouw half klaar moeten blijven staan.

Het comité ging door.

BOTANISCHE TUINEN EN BIBLIOTHEKEN.

De heer Brown stelde voor, dat geldsommen voor Botanische Tuinen en Bibliotheken volgens een vast beginsel zouden worden gegeven, en dat de zaak naar een comité zou worden verwezen. Aangenomen.

AFDEELINGSRADEN.

De heer Mackay vroeg om verlof, om eene Bill in te brengen om de Afdeelingsraad-wet van 1865 te amenderen. Toegestaan.

SCHUTORDONNANTIE.

De heer Mackay vroeg verlof, om eene Bill te mogen inbrengen om de Schutordonnantie te amenderen. Toegestaan.

ROODEBAAI.

De heer Human stelde voor, dat het Huis in comité zou gaan over het voorstel, dat een Periodiek Hof gegeven zou worden aan Roodebaai, mond van Bergrivier. Aangenomen.

XANTHIUM SPINOSUM.

Het Huis ging in comité over het rapport van het comité over de Xanthium Spinosum Wet.

De heer Sichel stelde voor, dat de Regering de Xanthium Spinosum Wet zou amenderen in den geest van de aanbeveling van het comité.

Nadat eenige leden hun gevoelen hierover uitgesproken hadden, werd het 6 ure en het Huis verdaagde.

VRIJDAG, 2 JULIJ 1880.

De heer Merriman gaf kennis, dat hij op Maandag zou voorstellen, dat het Huis van gevoelen is, dat de spoorwegbill door de regering voorgesteld te omvangrijk en te kostbaar is, en dat alleen de drie hoofdlijnen zouden worden uitgebreid, en dat de bill naar een Comité zou worden verwezen, dat binnen drie dagen zijn rapport zal moeten inleveren.

VELDARTILLERIE WET.

Deze wet werd voor de derde maal gelezen.

KRIJGSGEVANGENEN WET.

Het Huis ging hierover in Comité.

De heer Solomon wees er op, dat sommigen van de gevangenen in de bill genoemd reeds 10 of 11 jaren in de gevangenis waren, en hij vroeg hoe lang die gevangenschap nog zou duren.

De heer Scanlen zeide, dat als men personen levenslang gevangen wilde houden, men getuigenis moest hebben, op welke gronden zij gevangen gehouden worden. Men had alleen het woord van den Proc. Gen. en niets anders. Men wist niet eens, op welke gronden zekere van die gevangenen gevangen gehouden worden. Hij dacht, dat de Bill naar een Comité moest worden verwezen. Die personen hadden nooit terecht gestaan en waren nooit door een gerechtshof schuldig bevonden. Hij stelde voor dat het Comité voortgang zou rapporteren.

De Proc. Gen. zeide, dat hij vroeger gelezen had uit documenten de geschiedenis van elk dezer personen. Als men de bill naar een Comité verwees, hoe zou voor dat Comité de schuld van de gevangenen kunnen worden bewezen? Er waren geen Britsche onderdanen onder de gevangenen. In het geval van Cetewayo en Secocoeni had men niet om getuigenis gevraagd.

De heer Solomon zeide, dat Stock Tyali een Britsch onderdaan was. Hij had belastingen betaald.

De heer Merriman zeide, dat het voorstel van den heer Scanlen in het belang van de regering zelve was. In de gevallen van Cetewayo en Secocoeni was de Rijksregering rechter, maar in deze, thans voor het Huis, waren wij rechters, en de Rijksregering zou onze handelingen kritiseren. Hij hoopte, dat de Proc. Gen. de bill zou uitstellen.

Het Huis stemde het amendement van den heer Scanlen af.

De heer Solomon stelde voor dat de drie personen die reeds meer dan 10 jaren gevangen waren, zouden worden losgelaten.

De Proc. Gen. sprak er tegen, omdat zij zoo gevaarlijk waren: als zij ontslagen werden, zouden zij de Korannas weer opstoken. Eenigen, die vroeger ontslagen waren, hadden deel genomen aan den laatsten oorlog. Hij zou ze gaarne allen ontslaan, als zij ergens binnen de Kolonie konden gehouden worden.

De heer Scanlen hoopte dat de heer Solomon zijn voorstel zou terugtrekken. Hij kon noch hiervoor, noch voor iets anders stemmen, tot zoo lang als de getuigenis van de schuld van de personen aan het Huis bewezen was. De Kol. Sec. had beloofd, de dokumenten ter tafel te leggen, en tot zoo lang moest men wachten.

De heer M. Louw zeide dat hij hoopte, dat de Regering zou toestemmen om de Bill naar een Comité te verwijzen.

De heer Cron Wright zeide, dat, al ging de bill er door, de Regering toch, wanneer zij verkoos, de gevangenen zou kunnen ontslaan.

De heer Scanlen zeide, dat zij konden ontslagen worden, maar het was best mogelijk, dat zij werden vergeten.

De heer Sprigg zeide, dat het moeijelijk zou zijn, de identiteit van Cetewayo te bewijzen, en nu had men zoo veel te zeggen over de gevangenen in deze bill genoemd.

De heer Solomon wees er op, dat die gevangenen reeds 10 jaar en meer gevangen gehouden waren, zonder een bill, en nu was het niet waarschijnlijk, dat zij, nadat de bill gepasseerd was, ontslagen zouden worden. Wat Cetywayo aangaat, wij hadden niets met hem te doen, hij was een gevangene van de Rijksregering.

De heer Walker zeide, dat de heer Solomon gerust kon wachten, gelijk de heer Scanlen, totdat de dokumenten ter tafel zouden zijn.

De heer Moodie dacht, dat het in het voordeel van de Korannas en de gevangenen zelven was geweest, dat die personen gevangen gehouden waren.

De heer Proctor zeide, dat het veel geld en veel bloed gekost had ze te vangen, en het zou gevaarlijk zijn, hen thans te ontslaan.

Het amendement van den heer Solomon werd afgestemd, en de bill ging door, en het Comité werd opgeheven.

INDEMNITEITSWET.

Het Huis ging over deze Wet in Comité, en zij ging zonder amendementen door.

B. E. BOWKER.

Het Huis ging in Comité over het rapport van het Comité over deze zaak.

De heer Merriman stelde voor, dat de Regering den heer Bowker zou beschermen voor alle geldelijke verliezen, die hij lijden mogt voor daden, verrigt in het belang van de Kolonie. Hij zeide, dat de heer Bowker groote diensten aan het land gedaan had. Hij was 70 jaar oud en was dadelijk gereed om in den laatsten Kafferoorlog te helpen als Kommandant. De heer Bowker werd later onder de militaire autoriteiten gesteld. In het Buffelsbosch had hij eenige Kaffers gevonden, die hij voor rebellen hield, hij nam hun vee af en bragt het naar Berlijn. Later gingen de eigenaars klagen te King Williamstown, en werden in het gelijk gesteld. Bowker kreeg toen orders, het vee terug te geven, maar hij weigerde en verkocht het. Hij self kreeg er slechts eenige shillings voor. Zijn daad was zeker niet te regtvaardigen, maar het was iets anders, hier in het Huis kalm er over te praten, en iets anders, in den oorlog te handelen. Hij had, ongetwijfeld, ter goeder trouw gehandeld; hij verdiende tegen schade en geldverlies te worden gewaarborgd. Velen in militaire uniform hadden ergere dingen gedaan. Het zou jammer zijn, hem in zijn grijsheid tot den bedelstaf te zien gebragt.

De Kol. Sec. sprak in denzelfden geest.

De heer Solomon zou voor het voorstel stemmen, maar hij dacht dat hetgeen geschied was een les voor den heer Bowker en zijn geestverwanten zou zijn. De heer Bowker had zijn moeijelijkheid aan zich zelven en aan zijn koppigheid te danken.

De heer Merriman zeide dat de heer Bowker niet tevreden was met zijn voorstel maar een som gelds als schadevergoeding selfs wilde hebben.

Het voorstel ging door en het Comité werd opgeheven.

BEGROOTINGEN.

Het Huis ging weer in Comité hierover. Wegen en Bruggen. De heer Laing trok na eenige aanmerkingen van den heer de Wet en Merriman, £1500 terug van de voorgestelde som van £3000 voor den weg van Cadle's naar Green Bushes, op grond dat de weg spoedig niet langer voor den post zou worden vereischt.

De heeren Mackay en Reid spraken er tegen, zoo ook de heer Kirkwood.

Het Huis verdeelde, en voor de vermindering stemden 33 en tegen 13.

De heer Merriman stelde voor de £4500 voor de wegen van Blackwater, Poplar Grove, en Aliwal Noord, te verminderen op £2250.

De heer Brown stelde voor, dat de geheele £4500 geschrapt zou worden.

Na eenige discussie vroeg de heer Laing, of men ten minste dit jaar nog voor de som zou stemmen, om de regering eerst gelegenheid te geven om arrangementen te maken met de verschillende afdeelingsraden.

De heer Merriman trok daarop zijn amendement terug, en de heer Brown volgde zijn voorbeeld.

Verscheidene hoofdstukken werden zonder tegenspraak afgehandeld en ten 6 ure ging men tot 8 uur uiteen.

TRANSVAAL.

Onder het opschrift "Praatjes van den dag" vindt men in de *Volksstem*, eenige stukken, waarvan wij de volgende overnemen:—

KOMMANDANT FERREIRA EN DE REDAKTEUR VAN DE "VOLKSSTEM."

Zaturdag leverden we eene vertaling van hetgeen de heeren Kruger en Joubert over de gruwelen der Swazies te Worcester hadden gezegd. Dit had Zaturdag namiddag een bezoek aan ons kantoor ten gevolge van den dapperen Kommandant Ferreira, C. M. G. Nu moeten we al dadelijk verklaren, dat we heel veel respekt hebben voor Kommandant Ferreira, C. M. G. vooral sedert hij dit staartje aan zijn naam heeft gekregen. 't Is dan ook geene gekheid om met een C. M. G.. in aanraking te komen, al zijn er kwaadwillige lui, die beweren dat die tooveraclitige letteren "Goedkoope en Bezoedelde Roem" vertegenwoordigen. De Kommandant vroeg ons, vrij beleefd, van waar wij de paragraaf gekregen hadden die 's morgens omtrent hem in de krant gestaan had. Vriendschappelijk en rondborstig vertelden we hem, dat het Kaapsche *Volksblad* onze autoriteit was Toen werd Kommandant Ferreira, C. M. G., dwaas en onverstandig. Hij vertelde ons in gloeijenden toorn, dat 't ons geluk was, dat we de paragraaf uit eene andere krant hadden overgenomen, want dat hij ons anders, in ons kantoor, bij neus en ooren trekken en geducht afranselen zou! We lachten om dat gezwets en vertelden hem, dat hij het nooit zou durven doen, terwijl we hem tegelijk de deur wezen wegens zijne onbeschaamde trotsering. Hij ging nog niet, maar verbood ons op stelligen toon om ooit weer zijn geheiligden (?) naam in onsen mond te nemen, of in ons blad te gebruiken, terwijl hij dreigde, dat wanneer hij ons ooit op straat vond hij ons bij neus en ooren trekken, met een horsewhip afranselen en Pretoria voor ons zoo heet maken zou, dat we er niet in blijven konden! We gelastten hem nogmaals ons kantoor te ruimen en toen daagde hij ons naar buiten te komen, met de belofte om dadelijk operatiën te beginnen. We kwamen naar buiten en, hoewel Kapitein Ferreira, C. M. G., ons vertelde dat hij dadelijk een horsewhip ging koopen voor onzen editorialen rug en wij met hem een heel eind meêliepen, bleven onze editoriale neus en ooren buiten alle onzachte aanrakingen van de vingers van den dapperen Kommandant. We gingen naar het Landdrostkantoor—dat spreekt—en het gevolg was dat de dappere Kommandant, C. M. G., 's avonds onder borgtogt voor zes maanden gesteld werd om den vrede te bewaren tegenover allen in den lande. Laat de dappere Kommandant één raad van ons aannemen. Hij is een uitstekend aanvoerder van vrijwilligers tegen Kaffers: maar hij is een treurige mislukking tegenover een redakteur van een nieuwsblad. We raden hem dus zich bij het eerste te houden en nooit weêr het tweede te beproeven—'t zal hem even slecht van de had gaan als nu.

HOOG GEREGTSHOF.

De pas afgeloopen kriminele zitting van het Hooge Hof kan teregt genoemd worden "de strafzitting voor veedieven." Iedere acte van beschuldiging was er eene voor veediefstal, en, wat heel opmerkelijk is, dezen keer stond geen enkele inlander voor het Hof teregt. De getuigenis, in eenige dezer zaken afgelegd, was niet weinig opmerkelijk. Zij toonde aan dat, zoo eenige lui er niets om gaven om vee van het Gouvernement in te palmen, sommige bedienden van het Gouvernement er volstrekt niet vies van waren, om het vee van anderen te annexeren, om 't nu maar op zijn zachtst uit te drukken. Sommigen waren gelukkig genoeg om hun vee terug te krijgen van de beambten bij het Commissariaat; doch wie kan er voor instaan, dat laatstgenoemden niet nu nog ongeeigend vee hebben, dat aan anderen toebehoort? Uit de jongste teregtstellingen ontstaat een mooi vraagstuk. Als de jonge Kersten drie jaren dwangarbeid verdient voor het stelen van twee ezels van het Commissariaat, hoevele jaren verdienen dan de Commissariaatsbedienden voor het annexeren van zeven ezels van Erasmus en Green en een paard van McHattie? Het getal ezels van de Regering gestolen, volgens de verklaringen harer bedienden, is wel verbazend. Het eenige wonder is, dat zij er nog zoovele heeft overgehouden.

DE GRUWELEN DER SWAZIES.

Men zal zich herinneren dat wij de eersten waren, die de barbaarsche gruwelen bekend maakten, welke door de Swazies als hulptroepen of bondgenooten der Britsche troepen bij het innemen van Secocoenis sterkte gepleegd werden. We deden dat om een onderzoek in de zaak uit te lokken; doch tot nog toe is er niets gedaan, en naar wij gelooven zal er ook wel niets aan de zaak gedaan worden. Intusschen groeijen de bijzonderheden omtrent die gruwelen bij den dag aan en eerlang zal er zulk een relaas van gruwelen te boek zijn gesteld als de wereld verbazen zal. Eenige van die bijzonderheden kwamen laatst te Worcester aan het licht, gelijk men zien zal uit ons verslag der vergadering met onze deputatie aldaar gehouden.

MAPOCH AAN HET MUITEN.

In een ander gedeelte van hetzelfde blad wordt met eene verwijzing naar Mapoch het ijdele aangetoond der bewering van de "Engelsche overheerschers," als zouden al de inlandsche stammen nu geheel ten onder gebragt zijn.

"Nog is de weerklank van hun gebluf niet weggestorven," zegt de *Volksstem*, "of een nietige alleenstaande stam, midden in den Staat gevestigd, steekt trotsch het hoofd op en tart hun gezag op onbeschroomde wijze. 't Is de stam van Mapoch, die, na den dood van het oude opperhoofd, onder het oppergezag staat van diens zoon, naar wij meenen. Over het gebeurde schrijft de Lijdenburgsche correspondent van de plaatselijke *Argus*—het Gouvernements-orgaan—het volgende:—'Zekere heer O'Grady kocht kort geleden eene plaats nabij Wetpoort. Op die plaats vestigde hij zich en op die plaats hield en voedde hij zijn vee. Na korten tijd daar geweest te zijn, werd hij tot Veldkornet voor het distrikt aangesteld. Sedert dien tijd werden Mapochs lieden, die op den grond gewoond en tot hiertoe den grond bewerkt hadden, door den heer O'Grady gelast om hun graan af te oogsten en de plaats te verlaten. Het tegenwoordige opperhoofd van den stam van Mapoch, tot wien de order door O'Grady gebragt werd, weigert zich een duimbreed te verzetten, beweert dat de plaats hem toebehoort en gelastte bovendien O'Grady zelven om weg te gaan. Het opperhoofd, zegt hij, is koning in zijn eigen land, dat hij geen Veldkornet erkent en dat hij vast besloten is zijn oppergezag over den grond in questie te handhaven. De arme O'Grady is verpligt geweest om bij den Landdrost alhier aanzoek te doen om bescherming en daar staat de zaak thans. Er is weinig twijfel of O'Grady moet door de Regering ondersteund worden. Hij heeft belastingen moeten betalen en is bovendien een ambtenaar der Regering. We wachten allen nieuwsgierig het besluit af van den Administrateur. Zal de grond afgegeven worden aan den stam van Mapoch; of zal de Britsche Regering hare aanspraak laten gelden?'

"In verband met deze zaak vernemen wij, dat Kommandant Ferreira waarschijnlijk binnen kort met een vrijwilligermagt naar den kant van Mapoch gezonden zal worden. 't Is duidelijk, dat het duizendjarig vrederijk nog niet voor de Britsche Regering in de Transvaal is aangebroken."

CERES.

(Van een Correspondent.)

Van Ceres hoort men zelden iets. Het schijnt mij, of daar niemand is, die de pen wil opnemen. Hier nu op bezoek zijnde, wil ik zulks doen. Er zijn er zeker velen, die zelfs niet weten, waar Ceres gelegen is. Aan het station afstappende, ziet gij een huis, waarop groote letters geschreven staan en welks eigenaar groote, zoo niet zeer groote, zaken doet. Verder ziet gij een menigte paarden, en zonder twijfel munten de postpaarden boven alles uit! Ik kan den reiziger verzekeren, dat het een pleizier is met die postkar te reizen, want de paarden zijn zoo vurig, dat de koetsier ze somtijds moet uitspannen en men den togt naar het dorp gedeeltelijk te voet moet afleggen! Zeker strekt een toestand als deze niet tot veel er voor den kontraktant, doch de man heeft zeker zijn fortuin reeds gemaakt, want hij betaalt niets voor den tol en het beslaan zijner paarden, en dat alleen spaart hem jaarlijks reeds een aardig sommetje uit. Hij houdt dan ook acht paarden, twee karren en drie jongens, en dat alleen om tweemaal per dag den weg van het dorp naar het station af te leggen. Aan het pad wordt ook niet half zooveel gewerkt als wel noodzakelijk zou zijn, doch hoe kan dit anders, onder de bestaande omstandigheden? Sedert de council niet meer het bestuur over het pad heeft, is het zeer verwaarloosd, en het verwondert ons, waarom de menschen zooveel belasting moeten betalen, wanneer die gelden slechts dienen om aan één persoon gunsten te bewijzen! De weg, die door de fraaije kloof van het station naar het dorp loopt, is steeds stijgende, en wanneer men het hoogste punt bereikt heeft, geniet men een fraai uitzigt over het warme Bokkeveld, terwijl het leijen dak der in aanbouw zijnde kerk boven al de daken van Ceres uitsteekt. Deze nieuwe kerk is een fraai gebouw, door een bekwaam bouwmeester daargesteld en van kunstige steenen lijstwerken voorzien. De preekstoel en het doopbekken zijn ook van klipsteenen vervaardigd. Ongetwijfeld zal dit gebouw het dorp tot groot sieraad verstrekken en zijnen bouwmeester tot eer zijn.

In het dorp komende, trof het mij, hoe ellendig de straten waren en in de zijstraten moet men maar voorsigtig zijn, zijn nek niet te breken. Van de brug naar het hotel en de publieke kantoren loopt een voetpaadje en het trof mij, dat dit niet verlengd is naar de kerk, en dat er zich selfs daarheen geen weg bevindt om dit gebouw per rijtuig te bereiken, of de dooden naar hunne laatste rustplaats te vervoeren. Men zal denken, dat er geen tijd is om die wegen te maken, en zulks is ook het geval, daar de dwangarbeiders, die hier voor kunnen gebruikt worden, het te druk hebben met het maken van croquetbanen. Men vraagt dan misschien, of die gevangenen altijd ander werk hebben te verrigten; zien de hoofdklerken er dan niet naar dat die wegen gemaakt worden? Neen, daar is geen tijd voor, want de arbeiders hebben werk genoeg om bloemen en varen te halen voor de gedurige bals en om het kantoor op te sieren. Ik zag, dat er reeds een gat in den vloer was gedanst, en ik twijfel niet, of er zal spoedig een nieuwe vloer moeten gelegd worden. Zeker heeft het publiek dit gebouw wel voor een ander doel gebouwd dan voor danspartijen. Het was wenschelijk, dat de prisoniers voor een nuttiger doeleinde gebruikt werden, misschien dat dan ook sommige klerken meer tijd des Zondags zouden vinden om naar de kerk te gaan.

Ik denk dit zal vooreerst genoeg zijn; later misschien meer.

EEN VLIEGENDE REIZIGER.

Laatste Nieuws van Europa.

Met de Australische maalboot *Potisi*, die Donderdag morgen vroeg hier aangekomen is, zijn berigten uit Engeland ontvangen van 11 en 12 Maart. Zij zijn gedeeltelijk vervat in telegrammen, door Websters agentuur gezonden en gedeeltelijk in de couranten gepubliceerd. Wat er wetenswaardigs in voorvoorkomt, nemen we hier over.

Op den middag van Woensdag 7 Junij werd te Parijs een lijkdienst gevierd ter herinnering aan den verjaardag van den dood van den Keizerlijken Prins. Prins Napoleon nam geen deel aan de demonstratien. Paul de Cassagnac was de ontwerper en een aantal notabiliteiten van de Imperialistische partij waren er tegenwoordig. Een menigte menschen, allen in rouw en bouquetten van viooltjes dragende, woonde de plegtigheid bij. Er waren te vele menschen, om allen plaats in het kerkgebouw te erlangen. Omstreeks zes honderd hunner stonden buiten op den drempel en luisterden door de open deuren naar de dienst, terwijl bovendien nog een menigte van vijf duizend menschen op het plein voor de kerk verzameld was. Toen de dienst afgeloopen was en de Cassagnac zich verwijderde, werd het teeken gegeven voor eene contra-demonstratie. Er volgde een standje, waarbij acht personen werden gevangen genomen, die vervolgd zullen worden wegens verzet tegen de politie en het uiten van oproerige kreten.

In beide huizen van het Engelsche Parlement is de Regering geïnterpelleerd over Sir Bartle Freres veranderde positie als Hoog Commissaris. Lord Kimberley gaf te verstaan, dat alleen de geldelijke toelaag voor reiskosten naar verafgelegen gedeelten van Zuid Afrika (£2,000) ingetrokken was, omdat die gewesten niet langer onder toezigt van den Kaapschen Gouverneur stonden. deze behield echter zijn post an Hoogen Commissaris in volkomen dezelfde positie als de vorige Gouverneurs. De intrekking der toelage had volstrekt niet ten doel, hem tot het nemen van ontslag te bewegen.—De *World* bespreekt ook de positie van Z. Exc., en verzekert, dat deze niet aftreden, maar uit beginsel op zijn post blijven zal, overtuigd zijnde, dat ambtenaren geen regt hebben ontslag te nemen, maar in het harnas moeten blijven tot dat zij bepaald worden teruggeroepen.

Omtrent de supplementaire conferentie die op 16 Junij te Berlijn geopend zou worden (en geopend *is*, gelijk reeds per telegraaf medegedeeld) werden allerlei geruchten verspreid, onder andere, dat er een soort van overeenkomst tusschen Rusland en Engeland bestond, om Oostenrijk te berooven van het bij Traktaat van Berlijn gewaarborgde regt om eene soort van politie-toezigt ter zee uit te oefenen op de kust van Montenegro, terwijl daartegenover tusschen Duitschland en Oostenrijk de bepaalde verstandhouding zou bestaan, om dat regt des noods met kracht van wapenen te handhaven. Ook worden door de kwasi goed ingelichten lezingen gegeven van het antwoord dat de Porte op de kollektive nota der mogendheden zou geven. Men beweert dat de toon daarvan tamelijk hoog is, en dat de mogendheden verweten wordt, het nog niet nakomen van verschillende stipulatien der Berlijnsche Conventie.

Een telegram van Simla houdt in dat Generaal Stewart orders heeft gekregen om zoo spoedig mogelijke met zijne troepen terug te trekken, opdat Kaboul vóór den 31sten October ontruimd moge zijn. De toestand is echter zoo twijfelachtig, dat nu alreede gevreesd wordt voor het uitbreken van eenen woeden burgeroorlog, indien het vertrek der troepen met te veel haast geschiedt en voor dat er een krachtig man aan het hoofd der regering geplaatst is. Als zoodanig wordt nevens Abdurrahman ook inderdaad de ex-Emir Yakoob Khan genoemd.

Behalve wat reeds van des premiers budgetrede per telegraaf is bekend geworden, verneemt men nog, dat het Gouvernement uit de voorgestelde bierbelasting van 6s. per ton, een som van £350,000 in het jaar verwacht, dat de licentien op den verkoop van sterke dranken zullen verhoogd, worden in evenredigheid naar de huurwaarde van het huis waarin de verkoop geschiedt, en dat wat de veranderingen in de wijnbelastingen betreft, buiten Frankrijk ook Portugal en Spanje zich bereid verklaard hebben, in onderhandelingen te treden, maar Italie nog niet.

Door den heer Pease was eene Bill ingediend voor het op Zondag sluiten der drankhuizen in Engeland en Wallis.

Op den 6den Junij hield Deken Boyd in de Exeter Kathedraal eene leerrede over de in natuur en schriftuur voorkomende bewijzen van het bestaan van God. Zinspelende op de kwestie-Bradlaugh, schetste de spreker in donkere kleuren het schouwspel van iemand, die, als wetgever optredende, openlijk, onverbloemd en op tretserende wijze zijn ongeloof verkondigt. De dwaas in het Oude Testament zegt in zijn hart "Daar is geen God," maar, vervolgde ZEerw., in den tegenwoordigen tijd zijn er dwazen, die het niet slechts in hun hart, maar openlijk en uittartenderwijze verkondigen.

Aan ritualistische zijde meent men eene groote overwinning behaald te hebben met de uitspraak van Lord Penzance in zake de nieuwe prosecutie tegen de beweerde ongeoorloofde praktijken van den Eerw. Mackonochie. Genoemde regter weigerde een verder vonnis van schorsing uit te spreken, omdat de eischers in het vorige proces geen gevolg hadden gegeven aan de magtiging, hun verleend bij eene vroegere uitspraak tegen dien Eerw. heer, die, ongeacht dat vonnis, de laatste vijf jaren heeft volgehouden met de ritualistische gebruiken, voor welke hij veroordeeld was.

Zondagschool-Eeuwfeest te Stellenbosch.

De laatste dagen waren voor Stellenbosch dagen van feestelijkheid, die niet ligt zullen vergeten worden, vooral door degenen die er aan hebben deelgenomen. De Zondagschoolvrienden, onderwijzers en onderwijzeressen, en kinderen van de naburige plaatsen waren uitgenoodigd om zich te Stellenbosch te vereenigen en deel te nemen aan het groote feest, dat dezer dagen welhaast over de geheele wereld gevierd wordt. Wij zijn blijde om te kunnen melden dat zeer velen van dit aanbod hebben gebruik gemaakt. Op Maandag morgen was alles in beweging om de vrienden te ontvangen, en om toebereidselen te maken voor de 'picnic' te Platteklip, waar de kinderen gedurende den dag gelegenheid zouden hebben elkander te vermaken.

Het was een prachtig gezicht om de schare van Stellenbossche kinderen (niet verre van 300) te zien toen zij bij elkander kwamen op het plein voor het Theol. Seminary, en in een langen stoet van rijtuigen plaats namen om naar Platteklip vervoerd te worden. Voorop zagen wij het vaandel wapperen met de woorden: "De Heer is onze Banier," in prachtige zilveren letters op blaauw uitgewerkt. Toen zij op de plaats aankwamen waren, de vrienden van elders pas daar opgedaagd. Daar de plaats langs den trein gelegen is, verschafte het groot gerief aan allen, dat de trein er halt maakte. Er waren verscheidene onderwijzers en onderwijzeressen van Kaapstad en de Paarl, en van Wellington waren niet minder dan 18 kinderen met hunne onderwijzers gekomen. Al te zamen waren er ongeveer 500 kinderen. Van belangstellende vrienden was er ook eene gansche schare. Men schatte de geheele opkomst, groot en klein, op 1200 tot 1300. Het was een verkwikkend tooneel om al de jonge, vrolijke gezigten te zien. Op ieders gelaat was blijdschap te lezen, en elkeen scheen er op uit te wezen zich ten volle te vermaken. Natuurlijk werd er voor gezorgd, dat niemand, ook niet de kleinste, over honger zou te klagen hebben. Wij moeten ook niet vergeten te zeggen, dat de leden van de Brass Band in verband met de plaatselijke Christel. Jongel. Vereeniging ons gedurende den dag aangename muziek verschaften, en niet weinig bijdroegen om het genot van allen te vermeerderen. Om 3 ure moesten de Wellingtonsche en Paarlsche vrienden vertrekken, en kort daarna gingen ook de overigen uiteen. Naar wat wij konden opmerken, had niemand spijt, dat hij was gekomen om deel te nemen aan de "picnic."

In den namiddag kwamen er nog vele vrienden aan, o.a. van Worcester en Franschhoek, om aan de conferentie van den volgenden dag deel te nemen.

TULBAGH.

(Van onzen Correspondent.)

HET EEUWFEEST DER ZONDAGSCHOLEN.

De vroeger aangekondigde feestviering der Zondagschool-kinderen uit dit distrikt nam een aanvang op Zondag 27 Junij, des voormiddags ten 10 ure in de Geref. kerk van Tulbagh.

130 Kinderen hadden plaats genomen voor de tribune, in de banken welke, daartoe goedgunstig door de eigenaren waren ontruimd.

Een gedeelte dier kinderen vormde een koor, hetwelk onder de leiding van Miss M. Malherbe, een der Zondagschool-onderwijzeressen, gedurende den dag de verrigtingen afwisselde met het zingen van vierstemmige Sankey's liederen.

Beiden hebben zich zeer goed van hunne taak gekweten, en het is te hopen dat zulks een spoorslag zijn zal, vooral voor Miss Malherbe, om op den ingeslagen weg met vrijmoedigheid voort te gaan.

Nadat Ds. W. Robertson de vraag, "waarom deze bijzondere diensten gehouden werden?" beantwoord had, door de kinderen bekend te maken met den stichter der Zondagscholen, haar begin en voortzetting, ook tot in deze kolonie, hield ZEerw. eene kinderpreek naar aanleiding van Luk. 13 vs. 6. (De gelijkenis van den onvruchtbaren vijgenboom).

De aandacht van de kinderen werd bepaald,

1. Op de plaats waar de boom staat.
2. Wat de Heer van den boom verwacht.
3. Over de droefheid, die den Heer gevoelt bij het niet vinden van de vrucht.

Alles toepasselijk gemaakt op de Zondagschool.

1. Het nut der Zondagschool.
2. Wat er geleerd wordt in de Zondagschool.
3. Wat er verwacht wordt van de kinderen der Zondagschool.
4. Welke de vruchten moeten zijn, die de kinderen behooren voort te brengen als gevolg van den arbeid in de Zondagschool.
5. De gevolgen van het niet voortbrengen van vrucht.

De vragen, welke door de kinderen beantwoord werden gedurende de dienst, hebben blijk gegeven dat zij den spreker goed hebben verstaan, en de indruk, die bij de kinderen achtergebleven is, doet de verwachting koesteren, dat het werk niet zonder zegen zal geweest zijn.

Aan vier kinderen der gemeente werd de H. Doop toegediend.

NAMIDDAG, 2½ UUR.

CONFERENTIE.

Was in den morgen de opkomst groot, in den namiddag was dezelve nog grooter, daar een aanmerkelijk gedeelte der gemeente Kruisvallei en die der Zendingsgemeente mede vergaderden, waardoor het duidelijk te zien was, dat, hoewel er drie plaatsen van aanbidding te Tulbagh bestonden, zij toch een en hetzelfde doel beoogden namelijk het welzijn van zielen en de verheerlijking van God.

Ds. C. W. du Toit opende de verrigtingen met het lezen van Ps. 119 vs. 9—16, en gebed, waarna *Ds. Zahn Sr.* eene toespraak hield tot de kinderen.

ZEerw. begon met te zeggen, dat zij heden een verjaardag vierden, en wel den 100sten verjaardag der Zondagscholen. Dat het oprigten der Zondagscholen zijn oorsprong vond, door het in beoefening brengen der woorden van Paulus "Want de liefde van Christus dringt ons." Het was die liefde waardoor zij werden opgerigt. Het is, en zal die liefde zijn moeten, waardoor zij worden voortgezet en voleindigd. Naar aanleiding hiervan deed ZEerw. eenige mededeelingen over de stichting en den stichter der Zondagscholen, Dr. Raikes, over de gevolgen van die stichting en de zegeningen op die stichting verkregen.

Ds. Zahn Jr. zeide, dat de vorige spreker ons medegedeeld had, welk nut de Zondagschool is voor degenen, die *niets* weten. Ook voor hen die *iets* weten van Christus en zijne liefde is zij eene school tot oefening. De vraag wordt in het hart geboren, kan ik niet iets doen om anderen den Heiland ook te doen kennen? En daartoe is, naar de gave, die een iegelijk ontvangen heeft, de weg gebaand. Zondagscholen kunnen opgerigt worden, en op iedere buitenplaats behoort eene Zondagschool te zijn, daar daardoor ook de veewachter gelegenheid krijgt om iets van den Heer te vernemen.

Ds. C. W. du Toit had een woord tot de Zondagschoolonderwijzers. Gedurende een tijdvak van 20 jaren had ZEerw. zes differente Zondagscholen bijgewoond, doch had bevonden, dat er bij de meeste gebrek was aan Geestelijk leven. Het was een groot en gewigtig werk en kon niet tot zegen wezen zonder veel gebed. Ook de ouders moesten trachten iets te doen tot bemoediging der onderwijzers, en hand aan hand werken tot het verkrijgen van het beoogde doel.

D. W. Robertson besloot met dankzegging.

AVOND, 6 UREN

BIDSTOND.

Ds. W. Robertson opende den bidstond met het lezen van Ps. 127—128 en vond daaruit aanleiding de pligten der ouders tegen over hunne kinderen voor te stellen.

Het was echter te betreuren, dat de opkomst der ouders zoo gering was, daar het den schijn aannam, dat er zeer weinig behoefte bij de ouders bestond om gemeenschappelijk voor hunne kinderen te bidden. De opkomst der jongelieden en kinderen was daarentegen zeer bemoedigend, hetwelk als een goed teeken mag beschouwd worden.

MAANDAG, 28 JUNIJ.

PICNIC.

Dit feest werd gehouden op de Pastorie-gronden en bijgewoond door ruim 200 personen, waarvan ruim 130 jongelieden en kinderen, welke zich met verscheidene spelen vermaakten, zoodat wij hopen mogen, dat het Eeuwfeest der Zondagscholen nog langen tijd eene aangename herinnering zal te weeg brengen.

PER TELEGRAAFKABEL.

Het volgende telegram werd Donderdag gepubliceerd:—

Londen, 30 Junij.

De Conferentie is tot een stemming gekomen, waarbij de Grieksche Grenzen zijn vastgesteld.

De Chinesche troepen hebben de Russen bij Kashgar verslagen.

In Frankrijk is besloten, de Jezuiten uit het land te verbannen.

BERIGTEN PER TELEGRAAF.

KAAPKOLONIE.

(Websters Agentuur.)

Queenstown, 1 Julij.

Tegen Vrijdag avond is eene verontwaardigings-bijeenkomst belegd om te protesteren tegen de spoorwegbill. Het gevoelen alhier is dat Cradock en Queenstown buitengesloten zijn, en dat de grenslinie geheel op het belang van Port Elizabeth ingerigt is.

Mooi weer.

De *Argus* publiceert het volgende telegram van zijn correspondent:—

King Williamstown, Donderdag.

De grensplaatsen trekken allen te wapen tegen het wetsontwerp voor de uitbreiding van spoorwegen. Te Oost-Londen wordt heden avond een verontwaardigings-vergadering gehouden; hier zal er een plaats vinden op Zaturdagavond en te Queenstown wordt er een belegd binnen een paar dagen. Aan de heeren Sprigg, Blaine, Irvine en Goold zal door de Spoorwegcommissie verzocht worden zich tegen het schema te verzetten.

De handel is hier slap.

Het weder is fraai, doch regen is noodzakelijk.

(Websters Agentuur.)

Oost Londen, 2 Julij.

Gisteren avond is hier eene talrijke publieke vergadering gehouden, die het nieuwe spoorweg-schema afkeurde, als de belangen der grenzen en van het land in 't algemeen opofferende aan die van Port Elizabeth. Vernemende, dat bij de westelijke en grensleden het voornemen bestond, om een geheel ander schema voor te stellen, o.a., om de Noordoostelijke linie voort te zetten tot Colesberg, en geene aansluiting te maken met de grenslijn, werd het voorstel van harte goedgekeurd.

NATAL.

(Websters Agentuur.)

Pietermaritzburg, 2 Julij.

De Gouverneur, Sir G. Colley, gisteren aangekomen en heden beëedigd. Antwoordende op een adres van gelukwensching, zeide hij, te zullen trachten, de belangen van het volk te beschermen en te bevorderen; en met behulp der ambtenaren en de Wetgeving hoopte hij zijne taak op bevredigende wijze te vervullen.

(Websters Agentuur.)

Port Elizabeth, 2 Julij.

Maalboot *Trojan* heden namiddag vertrokken. Passagiers naar Kaapstad,—de heeren Ross, Rennick, Glanville, Rothkugel, Bennefield, Eerww. Keet en Spencer, mejj. Keet, Ross, Dwyer en Dyason. Onder de naar Engeland bestemde zijn 12 zeelieden van de *Tromp*.

Keizerin Eugenie is niet van boord geweest.

Groote opgewondenheid aangaande de elektie.

HET "ORANJEVRIJSTAATSCH FAMILIEBLAD" is een tijdschrift dat vele belangwekkende, leerzame en amusante stukken bevat. Aangezien het een bijvoegsel tot *De Express* is, zoo wordt het "voor niet" uitgegeven, en zal binnen kort door geheel Zuid Afrika, van noord naar zuid, en van oost naar west worden gelezen. Op het oogenblik is het *Familie-blad* zeer belangwekkend, aangezien daarin de Hollandsche vertaling van het bekwame werk van den heer ALFRED AYLWARD: "De Hedendaagsche Transvaal," voorkomt. *De Express* wordt uitgegeven door eene maatschappij van Oranje Vrijstaatsche Burgers en bevat, behalve het nieuws van den Vrijstaat, ook alle belangrijke berigten uit Natal, de Transvaal, Kaapkolonie, Diamantvelden en Europa. Inteekeningsprijs voor *De Express* £1 7s. 6d. in het jaar. Applikaties te worden gemaakt ten kantore van *De Express*, Bloemfontein, O. V. Staat.—[ADV.]